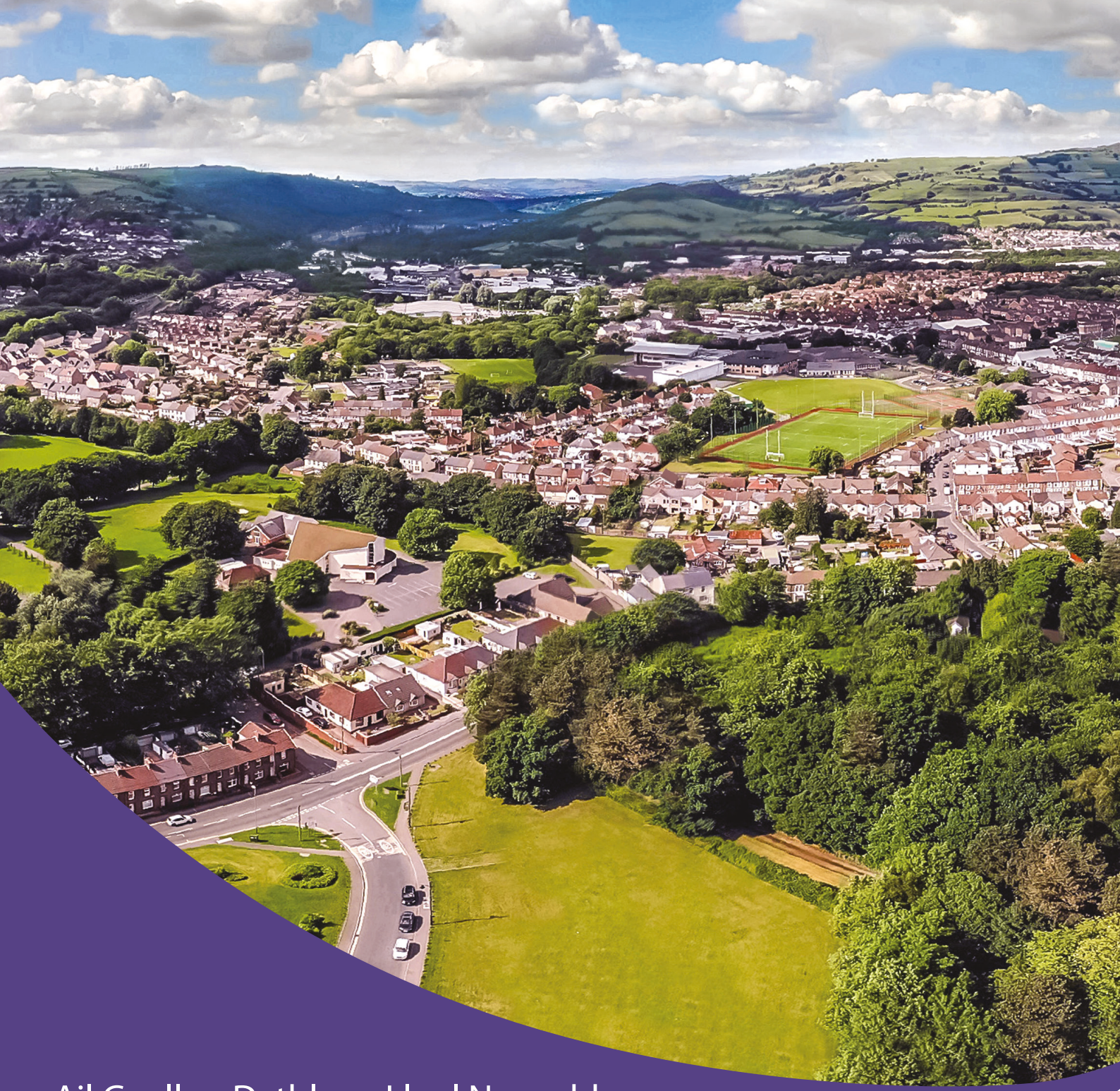

Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd
Bwrdeistref Sirol Caerffili 2020-2035

EB42: Ymgyslltiad Cyn-Adneuo

Hydref 2022

CAERPHILLY COUNTY BOROUGH COUNCIL
CYNGOR BWRDEISTREF SIROL CAERFFILI

This document is available in English,
and in other languages and formats on request.

Mae’r ddogfen hon ar gael yn Saesneg, ac
mewn ieithoedd a fformatau eraill ar gais.

Cynnwys

1. Cyflwyniad 3

2. Cynllun Cynnwys y Gymuned 4

3. Cyfres Seminar 1: Cyflwyniad i Broses y Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) 7

4. Ymgysylltu ar y Weledigaeth 13

Seminarau Swyddogion, Rhanddeiliaid ac Aelodau Etholedig 13

Fforwm Ieuenctid 22

Gweledigaeth 26

Nodau 27

5. Ymgysylltu ar Lefel Twf 29

Seminarau i Swyddogion, Rhanddeiliaid ac Aelodau Etholedig 29

Fforwm Ieuenctid 34

Casgliadau o Ymgysylltu ar Lefelau Twf 35

6. Ymgysylltu ar Opsiynau Strategaeth 36

Cyfres Seminarau Lletya Twf 36

Fforwm Ieuenctid 38

Seminar Strategaethau Amgen 39

Fforwm Ieuenctid 43

Casgliadau ar Ymgysylltu ar Opsiynau Strategaeth 44

Atodiad 1: Rhestr o Sefydliadau a Wahoddwyd – Grŵp Rhanddeiliaid 46

Atodiad 2: Nodiadau Grŵp Ffocws Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) 47

Atodiad 3: Taflen a anfonwyd i bob cartref 58

1. Rhagymadrodd

1.1 Mae’r Papur Ymgysylltu Cyn-adneuo hwn wedi’i baratoi i ddangos yr ymgysylltu â rhanddeiliaid sydd wedi digwydd i lywio’r weledigaeth, lefel y twf a’r opsiynau strategaeth a ystyriwyd fel rhan o’r Strategaeth a Ffefrir.

1.2 Mae’r papur hwn hefyd yn dangos cydymffurfiad â’r Cynllun Cynnwys Cymunedau sy’n rhan o Ail Gytundeb Cyflawni (CC) Cynllun Datblygu Lleol Newydd Bwrdeistref Sirol Caerffili a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2021.

2. Cynllun Cynnwys Cymunedau

2.1 Mae paratoi Cytundeb Cyflawni (CC) yn ofyniad allweddol wrth baratoi'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd. Mae'r ddogfen hon yn rhoi manylion y camau sydd ynghlwm â'r broses o lunio'r Cynllun, yr amser y mae pob rhan o'r broses yn debygol o'i gymryd, a'r adnoddau y bydd y Cyngor yn ymrwymo i baratoi'r cynllun. Mae'r CC hefyd yn sefydlu ymagwedd gynnar gyflawn a pharhaus y Cyngor o ymgysylltu â'r gymuned a chynnwys y gymuned wrth baratoi'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd.

2.2 Rhennir y CC yn ddwy ran allweddol:

- **Yr Amserlen ar gyfer cynhyrchu'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd**. Mae hyn yn rhoi syniad o ba bryd y bydd camau amrywiol o baratoi'r cynllun yn digwydd. Darperir dyddiadau pendant hyd at y cam adneuo a dyddiadau dangosol ar gyfer camau diweddarach. Mae'r amserlen wedi'i chynnwys yn Rhan 2 o'r CC.
- **Y Cynllun Cynnwys Cymunedau (CCC).** Mae hwn yn nodi egwyddorion, strategaeth a mecanweithiau'r Cyngor ar gyfer ymgysylltiad cynnar, llawn a pharhaus â'r gymuned a rhanddeiliaid drwy gydol y broses adolygu. Rhaid i'r Cyngor gydymffurfio â'r gofynion ar gyfer ymgysylltu â'r gymuned a nodir yn y CCC.

2.3 Mae'r Llawlyfr Cynlluniau Datblygu (LICD) Argraffiad 3, yn nodi, wrth baratoi'r CCC, y dylai Awdurdodau Cynllunio Lleol:

- Creu'r amodau ar gyfer cyfranogiad cynnar ac adborth ar adeg pan fydd pobl yn gallu llunio a dylanwadu ar y cynllun, yn seiliedig ar y 5 ffordd o weithio, fel y nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 (DLICD).
- Annog ymrwymiad yr holl gyfranogwyr i drafodaeth agored a gonest ar ddewisiadau datblygu amgen realistig i chwilio am gonsensws eang.
- Cydnabod yr angen i fabwysiadu dulliau/technegau ar gyfer cynnwys pob elfen o'r gymuned (grwpiau oedran, grwpiau gweithredu cymunedol lleol, grwpiau anodd eu cyrraedd a grwpiau nodweddion gwarchodedig) gan gynnwys busnes, sy'n ceisio cynnwys y rhai nad ydynt fel arfer yn cymryd rhan.
- Cydnabod na fydd un dull i bawb yn briodol.

2.4 Mae Tabl 1 yn crynhoi'r CCC sydd wedi'i gynnwys yn y Cytundeb Cyflawni, gan nodi pwy fydd yn cymryd rhan fel rhan o'r cam cyfranogiad Cyn Adneuo.

Cyfranogiad Cyn Adneuo	**Pwy fydd yn cymryd rhan**	**Sut?** **Mecanwaith Ymgynghori, Lledaenu a Hysbysu**
Cytundeb Cyflawni	Cyrff Ymgynghori Penodol Ymgynghorwyr Cyffredinol Grŵp Ffocws y Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) Aelodau Etholedig Y cyhoedd Grŵpiau anodd eu cyrraedd Cynghorau Cymuned a Thref	E-bost/llythyr Gwefan Cyfryngau cymdeithasol Taflen i bob cartref yn y fwrdeistref sirol

Adolygu a diweddaru'r sail tystiolaeth bresennol	Swyddogion Mewnol Awdurdodau Lleol cyfagos Cyrff Ymgynghori Ychwanegol Ymgynghorwyr	Monitro CDLl Arolygon Arbenigol/dadansoddi casglu data Cyfarfodydd
Galwad am Safleoedd Ymgeisiol	Cronfa ddata rhanddeiliaid, gan gynnwys: Tirfeddianwyr Asiantau Datblygwyr Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi	E-bost/llythyr Gwefan Cyfryngau cymdeithasol Taflen i bob cartref yn y fwrdeistref sirol
Adolygu gweledigaeth, amcanion ac opsiynau presennol	Aelodau Etholedig Grŵp Ffocws y CDLl Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Fforymau Lleol Presennol Swyddogion Mewnol Ymgynghorwyr eraill	Gweithdai Cyfarfodydd E-bost/llythyr
Arfarniad Cynaladwyedd Integredig (ACI)		
Adolygu/Diweddaru gwaelodlin a fframwaith yr ACI	Swyddogion Mewnol Cyrff Ymgynghori Penodol Awdurdodau Lleol cyfagos	Cyfarfodydd E-bost/llythyr
Adroddiad Cwmpasu ACI gan gynnwys yr Adolygiad o Gynlluniau, Rhaglenni a Pholisïau Perthnasol	Swyddogion Mewnol Cyrff Ymgynghori Penodol Awdurdodau Lleol cyfagos Ymgyngoreion Statudol Asesiad Amgylcheddol Strategol/Gwerthusiadau Cynaladwyedd	E-bost/llythyr Gwefan

Table 1: ***Cyfranogiad Cyn-Adneuo yn y Cytundeb Cyflawni***

2.5 Er mwyn symleiddio'r broses o wneud penderfyniadau o fewn amserlen heriol 3.5 mlynedd ar gyfer paratoi'r cynllun fel y nodir yn y CC, mae nifer o grwpiau ymgysylltu wedi'u sefydlu i gefnogi'r gwaith o baratoi'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd Cyn Adneuo:

- **Grŵp Rhanddeiliaid** – mae'r grŵp hwn yn cynnwys rhanddeiliaid sy'n cynrychioli ystod eang o fuddiannau, gan gynnwys y sefydliadau statudol sy'n rhan o Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Caerffili (BGC), fforymau lleol presennol a sefydliadau sy'n cynrychioli grwpiau nodweddion gwarchodedig ac anodd eu cyrraedd. Ceir rhestr o'r holl sefydliadau a wahoddwyd yn Atodiad 1.
- **Grŵp Swyddogion** – swyddogion mewnol allweddol ar draws adrannau'r Cyngor, gan gynnwys Priffyrdd, Iechyd yr Amgylchedd, Draenio, Gwastraff, Tai, Addysg, Adfywio a Datblygu Economaidd, Cefn Gwlad, Hamdden, Parciau, Eiddo, Polisi a Rheoli Datblygu.
- **Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned** - holl aelodau ward a chynrychiolwyr y Cynghorau Cymuned

- **Fforwm Ieuenctid** – grŵp o bobl ifanc o bob rhan o'r Fwrdeistref Sirol rhwng 11 a 25 oed.
- **Grŵp Ffocws Cynllun Datblygu Lleol (CDLl)** – grŵp mewnol o Aelodau Etholedig allweddol a Phenaethiaid Gwasanaeth o bob rhan o gyfadranau'r Cyngor gyda'r mandad a ganlyn:
  - monitro cynnydd yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd mewn perthynas â'r amserlen sydd wedi'i chynnwys yn y Cytundeb Cyflawni.
  - cyfrannu at y broses o baratoi'r cynllun drwy gyfarfod ar gamau allweddol i helpu i gynhyrchu opsiynau a dewisiadau eraill i'w cynnwys mewn papurau polisi a dogfennau drafft.
  - derbyn ac ystyried unrhyw sylwadau perthnasol sy'n codi o'r gwahanol gamau ymgysylltu/cynnwys y cyhoedd yn y broses o baratoi'r cynllun.
  - derbyn ac ystyried y sylwadau gan y Cyhoedd sy'n codi o'r gwahanol gamau cynnwys y cyhoedd yn y broses o baratoi'r cynllun.
  - gwneud argymhellion i'r Cyngor ar gynnwys yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd sy'n cael ei ddatblygu a'r gweithdrefnau ar ei gyfer.

2.6 Mae adrannau dilynol yr adroddiad hwn yn nodi'r ymgysylltu sydd wedi digwydd gyda phob un o'r grwpiau a restrir trwy gyfres o seminarau. Ar ôl pob un o'r cyfresi seminarau aethpwyd ag adroddiad i Grŵp Ffocws y CDLl iddynt ystyried yr allbynnau a, lle bo hynny'n briodol, gwneud argymhellion i'r Cyngor ar y materion oedd ger eu bron. Mae nodiadau cyfarfodydd Grŵp Ffocws y CDLl a'u hargymhellion wedi'u cynnwys yn Atodiad 2.

Galwad am Safleoedd Ymgeisiol

2.7 Roedd hyrwyddwyr safleoedd yn gallu cyflwyno safleoedd ymgeisiol i'w hystyried ar gyfer eu cynnwys o bosibl yn yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd o 25 Ionawr 2021. Cynhaliwyd yr alwad ffurfiol am safleoedd ymgeisiol rhwng **1 Gorffennaf 2021** a **31 Awst 2021**, yn dilyn cymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni.

2.8 Cyflwynwyd cyfanswm o 144 o safleoedd yn ystod y cyfnod hwn ar gyfer ystod o ddefnyddiau gan gynnwys tai, cyflogaeth, addysg, twristiaeth, ynni adnewyddadwy a newidiadau i ffin yr anheddiad.

2.9 Yn unol â'r Cytundeb Cyflawni, roedd cyhoeddusrwydd i'r alwad am safleoedd yn cynnwys taflen a ddosbarthwyd i bob cartref yn y Fwrdeistref Sirol. Mae'r daflen a ddosbarthwyd i bob cartref wedi'i chynnwys yn Atodiad 3. Anfonwyd e-byst neu lythyrau hefyd at yr holl randdeiliaid a oedd wedi cofrestru eu diddordeb ym mhroses yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd.

2.10 Cyhoeddwyd yr alwad am safleoedd ymgeisiol ar wefan y Cyngor a chafodd ei hyrwyddo ar sianeli cyfryngau cymdeithasol y Cyngor.

3. Cyfres Seminar 1: Cyflwyniad i Broses y CDLl

3.1 Cynhaliwyd y seminarau cyntaf yn y gyfres o seminarau gyda'r Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned i amlinellu'r broses CDLl ac i drafod rôl Aelodau a Chynghorwyr Cymuned yn y broses a gwneud penderfyniadau a sut y byddent yn ymwneud â'r broses. Cynhaliwyd cyfanswm o 5 seminar Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned:

Seminarau	Nifer y Seminarau	Dyddiadau	Cyfanswm Presenoldeb
Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned	5	15 Chwefror 2021 16 Chwefror 2021 25 Chwefror 2021 4 Mawrth 2021 8 Mawrth 2021	45 o aelodau etholedig, 7 cynghorydd tref a chymuned, 4 clerc i gynghorau cymuned

3.2 Roedd y seminarau'n cynnwys pedair prif ran, y ddwy ran gyntaf yn rhoi cyflwyniadau, y drydedd ran yn gyfuniad o gyflwyniad a sesiwn ryngweithiol a'r rhan olaf yn gyflwyniad.

Rhan 1 - Amlinelliad o broses y CDLl

3.3 Roedd rhan gyntaf y seminar yn cynnwys cyflwyniad yn rhoi trosolwg o broses y CDLl gan gynnwys cyfnodau allweddol ac amserlenni. Mae'r tabl yn nodi'r materion a godwyd gan aelodau etholedig a chynghorwyr cymuned ac ymateb swyddogion i'r materion hyn.

Materion a Godwyd	*Ymateb Swyddog*
Pryd fydd cynlluniau cynigion ar gyfer pob ward yn cyrraedd aelodau, ac a all aelodau apelio?	Bydd ymgysylltu ag aelodau yn digwydd drwy gydol y broses. Y Cyngor sy'n penderfynu yn y pen draw ar gynnwys y CDLl Adnau.
Pa fath o dystiolaeth sy'n cael ei chasglu?	Ystod o dystiolaeth ar bob maes pwnc. Bydd hyn yn cael ei grynhoi i bapurau cefndir.
A fydd pethau sydd eisoes â chaniatâd cynllunio yn cael eu cynnwys yn y CDLl?	Bydd angen i'r CDLl adlewyrchu caniatadau cyfredol
A fydd angen Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol (AEA)? A ellir darparu manylion y gwahaniaethau rhwng AEA ac ACI?	Eglurwyd y bydd y CDLl yn destun y broses ACI, a fydd yn rhedeg ochr yn ochr â pharatoi'r cynllun. Mae ymateb wedi'i anfon drwy e-bost.
Sut mae'r Cyngor yn ymgynghori ar y Cytundeb Cyflawni? Yna codwyd cwestiynau ynghylch pa fath o wybodaeth sydd yn y daflen, nad oedd rhai wedi'i derbyn eto.	Ar hyn o bryd yn ymgynghori ar y Cytundeb Cyflawni, defnydd o gyfryngau cymdeithasol/sianeli ar-lein/taflenni, gofyn i aelodau gynorthwyo gyda chysylltiadau lleol oherwydd colli'r gronfa ddata.
Beth fydd y Cyngor yn ei wneud gyda'r sylwadau ar y Cytundeb Cyflawni?	Bydd y sylwadau a dderbynnir yn sail i'r adroddiad ymgynghori a fydd yn mynd i'r Cyngor.
A yw'r CDLl mabwysiedig yn parhau mewn grym hyd nes y caiff yr un newydd ei fabwysiadu?	Bydd, er y bydd angen gwneud penderfyniadau hefyd yn unol â Dyfodol Cymru, y fframwaith datblygu cenedlaethol.

A fydd y CDLl yn ystyried y Strategaeth Seilwaith Gwyrdd newydd? Pryder ynghylch datblygiad posibl ar gaeau chwarae ysgolion yn Ystrad Mynach.	Mae'r adran cynllunio strategol yn cymryd rhan weithredol yn y gwaith o baratoi asesiad SG a fydd yn cefnogi'r CDLl

Rhan 2 - Amlinelliad o'r gyfres seminarau

3.4 Roedd yr ail gyflwyniad yn rhoi gwybodaeth am y seminarau a gynigiwyd ar gyfer 2021, gan gynnwys y pynciau ar gyfer trafodaethau ac amserlenni.

Materion a Godwyd	*Ymateb Swyddog*
Ydi'r sesiwn hon yn agored i bob aelod?	Ydi. Wedi'i rannu'n ardaloedd i ddechrau ond efallai y bydd y grwpiau'n cymysgu'n ddiweddarach.
Pwy yw'r rhanddeiliaid a beth yw eu pwrpas?	Mae amrywiaeth o randdeiliaid yn rhan o'r broses gan gynnwys ymgyngoreion statudol, awdurdodau cyfagos, grwpiau buddiant a thrigolion.
Mae epidemigau yn cael eu hachosi gan orlenwi. Mae cynnig am dai newydd yn Trethomas a fyddai'n gwaethygu hyn. Dylid datblygu safleoedd fel y gwaith paent yn Waterloo yn gyntaf. Beth yw'r meddylfryd ynglŷn â'r strategaeth o ran safleoedd	Mae'n rhaid bodloni'r angen am dai yn lleol, er bod materion yn ymwneud â hyfywedd a chyflawnadwyedd. Nid oes unrhyw safbwynt strategol hyd yma.
A oes modd anfon y cyflwyniad allan?	Oes. Bydd y cyflwyniad yn cael ei anfon at yr holl aelodau
A allwn greu rhai fideos byr y gellir eu defnyddio i dynnu sylw pobl at ymgynghoriadau yn y dyfodol?	Bydd hyn yn cael ei ystyried ar gyfer ymgynghoriadau yn y dyfodol.

Rhan 3 - Mewnbwn Aelodau

3.5 Gofynnwyd i'r Aelodau gyfrannu at ddau gwestiwn:

Sut ydych chi'n gweld eich rôl ym mhroses y CDLl?

- Annog cyfranogiad preswylwyr.
- Cynrychioli buddiannau wardiau a mynegi barn leol (yn enwedig o ran safleoedd dadleuol mewn wardiau penodol) - byddai'n ddefnyddiol trefnu aelodau fesul ardal i drafod cynigion wrth symud ymlaen.
- Cyflwyno barn trigolion ond hefyd ceisio deall y cydbwysedd rhwng yr amgylchedd, poblogaeth, yr economi a symudedd.
- Mae rôl cynghorwyr yn lleihau oherwydd bod y system gynllunio yn cael ei rhedeg yn bennaf gan swyddogion proffesiynol.
- Mae cysylltu â phreswylwyr yn flaenoriaeth. Mae angen i ni ddod o hyd i ddull arloesol o gysylltu ar lefel bersonol.
- Mae gan bob anheddiad anghenion gwahanol. Rôl yr aelodau yw cynrychioli'r cyhoedd, ond mae angen i ymgysylltu fod yn broses ystyrlon.
- Rôl yr aelodau yw gweithredu fel cyswllt rhwng trigolion a swyddogion.

Beth ydych chi'n ei ddisgwyl gennym ni?

- Perthynas onest ac agored, trafodaethau ystyrlon, penderfyniadau ynghyd â gwybodaeth ynglŷn â pham y cawsant eu gwneud.
- Deunydd hawdd ei ddarllen i drigolion.
- Ymgynghori ar gynigion penodol cyn gynted â phosibl - mae angen amlygu cynigion penodol yn gynnar.
- Darparu gwybodaeth berthnasol i ardaloedd lleol mewn modd amserol, ac ymwybyddiaeth o oblygiadau lleol ar gyfer ardaloedd penodol.
- Crynhoi swm y ddogfennaeth.
- Y gallu i gysylltu â swyddogion - dylai cyfeiriadau e-bost fod ar gael.
- Dylid ymgynghori ag aelodau ar safleoedd maes glas cyn gwneud unrhyw benderfyniadau yn eu cylch.
- Nodiadau atgoffa ar gyfer aelodau o bob cam o'r broses, ac eglurhad o'r hyn y mae pob cam yn ei olygu e.e. cyhoeddi'r gofrestr safleoedd ymgeisiol.
- Mae angen gweld bod y Cyngor yn gwrando, yn enwedig o ran anghenion busnesau bach.

3.6 Mae'r adran hon hefyd yn nodi'r hyn y gall aelodau ei ddisgwyl gan y swyddogion a hefyd yn nodi'r broses benderfynu ar gyfer y CDLl, h.y. y Grŵp Swyddogion, y Grŵp Rhanddeiliaid a'r seminarau Aelodau sy'n bwydo i mewn i Grŵp Ffocws y CDLl, Grŵp Ffocws y CDLl yn gwneud argymhellion i'r Cyngor Llawn, gyda'r Cyngor Llawn yn gyfrifol am wneud y penderfyniadau.

Materion a Godwyd	*Ymateb Swyddog*
Pryd fydd yr aelodau'n cael gwybod am safleoedd ymgeisiol?	Mae gan gynigwyr tan Awst 31 i gyflwyno safleoedd. Bydd angen asesu pob un. Bydd cofrestr safleoedd ymgeisiol yn cael ei pharatoi yn dangos yr hyn a gyflwynwyd.
A oes modd i aelodau dynnu sylw at bethau sydd eu hangen o fewn wardiau penodol?	Oes, mae croeso i aelodau godi unrhyw ofynion gyda swyddogion i'w hystyried ar unrhyw adeg.
A oes perygl y bydd y CDLl yn dyblygu meysydd a gwmpesir gan yr uwchgynlluniau presennol a'r rhai sy'n dod i'r amlwg?	Mae'r prif gynlluniau'n ategu polisi mabwysiedig y CDLl fel CCA ac maent wedi'u paratoi/yn cael eu paratoi yn y cyd-destun hwnnw ond byddant yn cael eu hadolygu fel rhan o broses adolygu'r strategaeth adfywio.
Gall fod gan bob pentref/anheddiad o fewn ward ofynion gwahanol. A fydd y CDLl yn mynd i'r afael â gofynion penodol ar lefel leol (anheddiad)?	Bydd rôl a swyddogaeth aneddiadau, ynghyd ag unrhyw ofynion, yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses.
A allwn ddangos bod gennym ddigon o dir llwyd?	Bydd y broses asesu safle yn ystyried faint o dir llwyd sydd ar gael. Nid yw pob safle tir llwyd yn hyfyw nac yn addas i'w ddatblygu.
Mae cyflawni yn dibynnu ar ymgysylltiad y sector preifat. Mae angen sicrhau nad yw'r Ardal Adfywio Blaenau'r Cymoedd yn cael	Mae hyfywedd yn parhau i fod yn broblem yn y gogledd. Bydd y CDLl yn edrych ar ffyrdd o ysgogi datblygiad yn y gogledd. Nid

ei hesgeuluso. Byddai llawer o safleoedd llai yn well nag ychydig o rai mawr.	yw safleoedd llai o reidrwydd yn cyfrannu at gynnal a chadw neu wella seilwaith.
A oes unrhyw bryderon o brosesau CDLl blaenorol y gallwn ddysgu ohonynt?	Bydd newidiadau deddfwriaethol/rheoleiddio (Deddf Cynllunio, DLICD ac ati) yn gwneud gwahaniaeth.
Sut allwn ni atal ceisiadau i ddatblygu tir glas/tir hamdden yn hytrach na safleoedd tir llwyd?	Ni allwn atal unrhyw un rhag cyflwyno ceisiadau ar dir glas oherwydd gall unrhyw un gyflwyno cais cynllunio ac mae dyletswydd ar y Cyngor i benderfynu arno. Nid oes rhaniad tir llwyd/tir glas o reidrwydd o ran gwarchodaeth ecolegol (mae ymateb e-bost wedi'i anfon ar y mater hwn). Mae hyfywedd yn parhau i fod yn broblem.
A fydd y CDLl yn cael ei baratoi ar y cyd â'r Cynllun Datblygu Strategol (CDS), ac a all Llywodraeth Cymru (LIC) ymyrryd mewn perthynas â'r CDLl? A fydd y CDS neu'r CDLl (os caiff ei fabwysiadu) yn cael blaenoriaeth?	Mae gwaith ar y CDLl ar y blaen i'r CDS, oherwydd yr amserlenni ar gyfer sefydlu Pwyllgorau Corfforaethol ar y Cyd. Fodd bynnag, mae swyddogion yn gweithio'n agos yn rhanbarthol i sicrhau na fydd cynigion CDLl yn gwrthdaro â chynigion CDS posibl. Byddai'r cynllun diweddaraf yn cael blaenoriaeth.
A fydd mewnbwn aelodau'n cael ei ystyried, ac a fydd aelodau'n cael eu hysbysu am newidiadau i argymhellion swyddogion?	Bydd aelodau'n cael eu cynnwys ym mhob cam o'r broses. Mae mewnbwn aelodau yn hanfodol i baratoi'r CDLl, a bydd holl fewnbwn yr aelodau yn cael ei ystyried fel rhan o'r broses. Bydd y seminarau aelodau yn hysbysu'r Grŵp Ffocws, a fydd wedyn yn gwneud argymhellion i'r Cyngor.
A yw'r Cyngor yn ceisio cefnogaeth LIC o ran adfer safleoedd?	Mae'r Cyngor yn lobïo LIC ynghylch adferiad ac mae ceisiadau Cronfa Buddsoddi Tai wedi'u cyflwyno i Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (PRC).
A fydd yr Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn nodi'r llain las?	Ffin y llain las union i'w gosod drwy'r CDY.
Pa rôl sydd gan gynghorau cymuned?	Maent yn ymgyngoreion statudol ac yn cael eu gwahodd i ddigwyddiadau fel hyn.
I ba raddau yr ystyrir mewnbwn trigolion? Hapus i gael preswylwyr i ymgysylltu, ond a fydd yn gwneud gwahaniaeth?	Mae'r Arolygiaeth yn ystyried sylwadau mewn perthynas â chynnwys y CDLl ac yn gwneud penderfyniadau ar sail y profion cadernid. Mae angen i'r Cyngor fod yn ymatebol i anghenion y gymuned wrth baratoi'r cynllun.
A all pobl gofrestru ar gyfer rhestr bostio/e-bost?	Oes, mae ffurflen Cofrestru Diddordeb ar gael ar y wefan
Sut gall pobl gysylltu â swyddogion?	CDLl (CynllunDatblyguLleol@caerffili.gov.uk) yw'r un hawsaf i'w ddefnyddio yn y lle cyntaf.

Rhan 4 - Cynllun newydd, ymagwedd newydd

3.7 Roedd pedwerydd rhan y sesiwn yn egluro pam y byddai'r Cynllun hwn yn wahanol i gynlluniau blaenorol, a'r materion polisi allweddol sydd angen eu hystyried. Codwyd y cwestiynau canlynol:

Pwy sy'n gwneud y penderfyniad ynghylch lefel y ddarpariaeth tai?	Bydd swyddogion yn paratoi senarios yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd, gan arwain at benderfyniad ar lefel y twf. Bydd y rhain yn cael eu trafod gan amrywiaeth o randdeiliaid gan gynnwys aelodau etholedig. Yn y pen draw, bydd Grŵp Ffocws y CDLl yn cyflwyno sylwadau i'r Cyngor am benderfyniad gan y Cyngor.
Mae'r Cyngor dan bwysau gan LIC o ran adeiladu tai. A fydd hyn yn cynyddu?	Mater i'r Cyngor yw pennu lefel y twf mewn CDLl.
O ble mae'r arian yn dod i gyflwyno cynigion?	Bydd llawer o gynlluniau yn cael eu cyflwyno gan y sector preifat. Bydd cyllid ar gyfer cynlluniau eraill yn dod o amrywiaeth o ffynonellau.
Dylai'r Cyngor fod yn mynd i'r afael â nifer y tai gwag.	Mae'r Cyngor wedi cymryd camau i brynu rhai tai gwag i'w hymgorffori yn stoc tai'r Cyngor. Mae Tai hefyd yn sefydlu Tîm Tai Gwag. Fodd bynnag, dim ond cyfraniad bach y bydd hyn yn ei wneud at y gofynion cyffredinol.
Sut y bydd y CDLl yn gwrthweithio dymuniad datblygwyr tai i adeiladu tai a gadael?	Bydd y CDLl yn edrych am gyfleoedd ar gyfer datblygiad defnydd cymysg a mwy o integreiddio. Mae'n parhau i fod yn ddyletswydd ar eraill i gyflawni cynigion penodol.
Mae yna elfennau sy'n gwrth-ddweud ei gilydd e.e. y ddyletswydd bioamrywiaeth a'r angen am hyfywedd.	Mae cynaliadwyedd yn cynnwys pedair elfen ac mae angen cydbwyso'r rhain.
Sut gall y CDLl gyfyngu ar dwf cynyddrannol e.e. datblygiad diwydiannol (Chwarel Bryn)?	Ystyrir pob achos yn ôl ei rinweddau mewn perthynas â cheisiadau cynllunio, ond penderfynir ar ddyraniadau yn ôl gofyniad tir.
A oes rhagdybiaeth yn erbyn colli cynefinoedd?	Mae hyn wedi'i nodi yn y ddyletswydd bioamrywiaeth. Fodd bynnag, nid yw datblygiad tir glas o reidrwydd yn waeth na datblygiad tir llwyd mewn termau ecolegol.
Beth sy'n cael ei ystyried mewn perthynas â chanol trefi? Gall canol trefi arallgyfeirio ac maent yn gwneud hynny, mae ceisio	Dim rhagdybiaethau o ran syniadau, mae angen ystyried effaith Covid yn ogystal â thueddiadau tymor hwy a'r gwaith sy'n cael

sicrhau bod gan bobl arian i'w wario yn bwysig.	ei wneud gan Datblygu Economaidd (Cynllun Adfer Economaidd).
Pa bwysau a roddir i Gyfrifiad 2021 o ran y ddarpariaeth tai?	Bydd data'n cymryd 2/3 blynedd i ddod i'r amlwg, ond bydd y CDLl yn ei ystyried lle bo modd. Fodd bynnag, dim ond ciplun y mae'r Cyfrifiad yn ei ddarparu ar adeg benodol. Bydd yr amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd a ddefnyddir yn llywio sail polisi'r CDLl.
Sut bydd y broses yn ystyried etholiad y Cyngor?	Mae'n bwysig cael cefnogaeth o bob ochr. Bu newid mewn gweinyddiaeth wrth baratoi'r CDLl mabwysiedig.
A yw'r ffurflen 'cofrestrwch eich diddordeb' yn unol â GDPR?	Ydy, mae'r ffurflen gofrestru wedi'i pharatoi yn unol â gofynion GDPR.
A fyddwch chi'n ymgynghori â grwpiau cymunedol, busnesau ac ati?	Mae'r Cytundeb Cyflawni yn nodi'r broses. Byddwn yn ymgynghori'n ehangach ar gyfer ymgynghoriadau pellach wrth i'r rhestr gyswllt gynyddu.
Dylid ymgynghori'n awtomatig â grwpiau y mae'r Cyngor eisoes yn cadw gwybodaeth amdanynt.	Yn gyffredinol, mae GDPR yn cyfyngu ar y defnydd o wybodaeth oni bai bod y person y mae'r wybodaeth yn ymwneud ag ef wedi rhoi caniatâd i'w defnyddio.
Mae ansicrwydd ynghylch patrymau gwaith ers Covid. Pa dystiolaeth fydd yn cael ei chasglu mewn perthynas â hyn?	Mae'r Cynllun Adfer Economaidd sy'n cael ei ddrafftio ar hyn o bryd yn cymryd golwg pum mlynedd. Bydd y CDLl yn cymryd golwg mwy hirdymor, ond bydd yn cael ei ystyried (mewn prosesau fel yr Adolygiad Tir Cyflogaeth a rhagolygon economaidd).
Mae llyfrgelloedd wedi cael eu defnyddio yn y gorffennol. Pa ddewisiadau eraill sy'n cael eu hystyried? Dylid ceisio ymgysylltu mewn mannau lle mae'r cyhoedd yn ymweld yn rheolaidd e.e. archfarchnadoedd, swyddfeydd post.	Gobeithio y bydd modd defnyddio llyfrgelloedd eto unwaith y byddant wedi ailagor. Edrychir ar leoliadau eraill bob amser a chysylltwyd ag archfarchnadoedd yn y gorffennol ond maent wedi gwrthod y cyfle i gynnal digwyddiad.
A ydym yn mynd i ddarparu gwasanaethau yng nghanol trefi i ddarparu ar gyfer mwy o ddarpariaeth breswyl?	Bydd tai yn cael eu hannog yng nghanol trefi, ond nid ar draul defnydd masnachol ar y llawr gwaelod. Mae angen llunio'r fframwaith polisi cywir.
Mae canol trefi eisoes yn profi ceisiadau newid defnydd (o fanwerthu). Faint o siopau fydd wedi diflannu erbyn i'r CDLl gael ei fabwysiadu?	Mae polisïau eisoes ar waith i ddiogelu manwerthu yng nghanol trefi yn y CDLl mabwysiedig. Mae rhai cynigion wedi'u cynnwys ym Mhrif Gynllun Ardal Adfywio Blaenau'r Cymoedd parthed Bargod. Mae'r gwasanaeth Adfywio yn edrych ar y mater hwn. Hefyd, mae 'canol trefi yn gyntaf'

	wedi'i nodi yn y cynllun, Cymru'r Dyfodol, fel safbwynt polisi.

4. Ymgysylltu ar y Weledigaeth

4.1 Cynhaliwyd cyfres o seminarau gyda'r Grŵp Swyddogion, y Grŵp Rhanddeiliaid, y Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned a Fforwm Ieuenctid y Cyngor ym mis Medi 2021 i drafod lefel y twf y dylai'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd ei gynnwys. Cynhaliwyd cyfanswm o 8 seminar:

Seminarau	Nifer y Seminarau	Dyddiadau	Cyfanswm Presenoldeb
Grŵp Swyddogion	1	7 Mehefin 2021	19
Grŵp Rhanddeiliaid	2	13 Mai 2021 18 Mai 2021	20
Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned	4	24 Mai 2021 26 Mai 2021 28 Mai 2021 7 Mehefin 2021	40 o aelodau etholedig, 1 cynghorydd cymuned
Fforwm Ieuenctid	1	9 Mehefin 2021	13

Seminarau Swyddogion, Rhanddeiliaid ac Aelodau Etholedig

4.2 Gofynnwyd i gyfranogwyr gymryd rhan mewn trafodaeth am yr hyn yr oeddent yn ei weld fel y materion perthnasol sy'n effeithio ar y Fwrdeistref Sirol, wedi'i fframio gan feysydd pwnc. Codwyd y materion a ganlyn:

Cyffredinol

- Sut gallwn ni ddysgu o gamgymeriadau blaenorol o ran paratoi CDLl?
- Gorbwyslais ar Fasn Caerffili, dim digon o ddatblygiadau yn y gogledd – mae gan Lywodraeth Cymru ran i'w chwarae i wneud y gogledd yn ddeniadol i ddatblygwyr.
- Dim adnoddau i'r gogledd o Ystrad Mynach i weithredu cynigion.
- A fydd y weledigaeth yn newid dros amser?
- Angen pwyslais ar ailddatblygu safleoedd tir llwyd.
- Mae angen i'r CDLl fod yn hyblyg i fodloni gofynion na ellir eu rhagweld.
- Dim datblygiad maes glas rhwng Caerffili a Chaerdydd.
- Dull gweithredu cynhwysfawr o ran datblygu mewn perthynas â rhwydweithiau trafnidiaeth – rhoi datblygiad yn y lle iawn, nid canolbwyntio ar faes glas/tir llwyd yn unig.
- A yw Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili (CBSC) yn fodlon cymryd yr awenau wrth weithredu, yn hytrach na dim ond gosod y polisi?
- A ydym yn gosod targedau cyflawni ar gyfer CBSC?
- Mae angen i'r CDLl fod yn seiliedig ar y gymuned, nid yn ymwneud â buddiannau datblygwyr

Datblygiad economaidd

- Newid mewn arferion gwaith oherwydd Covid.

- Angen darparu llety diwydiannol o faint mwy priodol, a darparu eiddo addas ar gyfer busnesau lleol.
- Ystyried safleoedd tir llwyd ar gyfer defnydd diwydiannol.
- Angen darparu ar gyfer pob lefel o gyflogaeth gan gynnwys prentisiaethau ac ystyried gofynion hyfforddi.
- Mae gormod o bobl yn teithio i Gaerdydd i weithio.
- Angen cymysgedd o swyddi ar gyfer cymysgedd o bobl .
- Pa effaith a gaiff colli cyllid yr UE ar fusnesau lleol?
- Cryfhau defnydd ar gyfer cyflogaeth presennol.
- Darparu canolfannau gweithio o bell, ystyried gofynion gweithio gartref.
- Mae ardrethi busnes yn ddatgymhelliad.
- Darparu adeiladau addas ar gyfer busnesau lleol.

Manwerthu a Chanol Trefi

- Mae trosi manwerthu i breswyl eisoes wedi dechrau, dylid ystyried newid defnydd.
- Angen canfod beth sydd ei angen ar fusnesau canol tref, angen buddsoddiad.
- Cynyddu hygyrchedd parthed. canol trefi ee trafnidiaeth gyhoeddus.
- Annog gweithio hyblyg yng nghanol trefi – desgiau poeth, mannau cyfarfod.
- Siopau dros dro.
- Angen bod yn realisitig o ran ffiniau canol trefi.
- Gosod Wi-Fi yng nghanol y dref.
- Mwy o gymysgedd o ddefnyddiau yng nghanol trefi yn ddymunol.
- Mae gan bobl ddisgwyliadau uchel heb fod yn fodlon ymgysylltu.
- Materion parcio.
- Angen annog pobl i ddefnyddio unedau canol tref, nid o reidrwydd ar gyfer manwerthu – llacio dros dro y rheoliadau datblygu a ganiateir.
- Annog pobl i fyw yng nghanol trefi (llety gwag uwchben siopau).
- Mwy o hyblygrwydd ar Barc Manwerthu Gallagher.
- Dylai ymyriadau amlygu nodweddion unigryw pob canolfan.
- Anodd ei ragweld, mae arferion siopa wedi bod yn newid ers tro.
- Cyfleoedd i drefi llai a manwerthwyr unigol, ardaloedd mwy arbenigol.
- Methu â bod yn rhagfynegiad bras o ran tueddiadau manwerthu macro, mae angen iddo fod fesul tref - mae canol pob tref yn unigryw.
- Darparu strwythurau cyngor a chymorth i fusnesau bach – mae angen i strwythurau o'r fath fod yn ymarferol ac yn hygyrch i fusnesau bach.
- Ailbwrpasu gofod mewn perthynas â phellter cymdeithasol.
- Mae angen cydnabod elfen llesiant canol trefi yn ogystal â'r un economaidd.
- Sut olwg sydd ar ganol trefi wrth symud ymlaen – goblygiadau Covid/Brexit.
- Angen hyblygrwydd ac arallgyfeirio.
- Lleihau eiddo gwag - ymgorffori ardaloedd preswyl/ail-bwrpasu ardaloedd gwag.

- Materion sŵn os caiff defnyddiau masnachol a phreswyl eu hintegreiddio.
- Mwy o GI yng nghanol trefi.
- Pedestrianeiddio? Byddwch yn ymwybodol o oblygiadau ar gyfer ansawdd traffig/aer.

Amgylchedd

- Osgoi cyfuno cymunedau.
- Byddai datblygu mannau gwyrdd yn groes i bolisi gwerth cymdeithasol.
- Mynd i'r afael â mythau a chamwybodaeth mewn perthynas â thir llwyd/tir glas – gall tir llwyd hefyd fod â gwerth bioamrywiaeth.
- Gwarchod bioamrywiaeth a thirwedd.
- Ymgorffori ansawdd aer yn y cam dylunio – angen polisi ansawdd aer cyflawn.
- Yn ofynnol er mwyn cynyddu bioamrywiaeth (dyletswydd adran 6) felly ni fydd datblygu tir glas yn cynorthwyo hyn.
- Mynediad i fannau gwyrdd ar gyfer llesiant ac effaith economaidd gadarnhaol.

Poblogaeth a Thai

- Pa ddull a ddefnyddir i gyfrifo'r angen am dai a chyflogaeth?
- Problem gyda bancio tir/adnewyddu caniatadau cynllunio yn barhaus.
- Gor-bwyslais ar ddatblygu ym Masn Caerffili.
- Mae datblygiad yn cael ei arwain yn fasnachol, dim ond lle gall datblygwyr eu gwerthu y mae datblygiad tai yn digwydd.
- Cronfa hunan-adeiladu, a yw'n agored i gamfanteisio?
- A fydd cwblhau'r A465 yn cynyddu adeiladu tai yn y gogledd?
- Blaenoriaethu safleoedd tir llwyd dros rai tir glas.
- Dim digon o dai fforddiadwy ond angen bod yn y lle iawn, nid yw patrwm datblygu tai o reidrwydd yn cyfateb i'r angen - mae rhent preifat yn anfforddiadwy.
- Dyluniad 'gwyrddach' i ddatblygiadau tai.
- Cynnydd yn y ddarpariaeth o osodiadau ynni adnewyddadwy o fewn cyd-destun datblygu tai.
- Ni ddylai tai newydd 'wanhau' cymunedau sefydledig.
- Angen darparu'r mathau o dai sydd eu hangen ar bobl – dim digon o dai 1 neu 2 ystafell wely. Mae angen i'r sector preifat helpu
- A oes cyllid gan LIC i ddod â safleoedd tir llwyd ymlaen? Mae llawer o dir llwyd ar gael yn hytrach na defnyddio tir glas.
- Pa gyfran o apeliadau sy'n llwyddiannus? Mae galw i mewn gweinidogion yn annemocrataidd.
- A yw'n ymarferol i CBSC brynu tai pan ddaw ar werth er mwyn cynyddu'r stoc?
- Lleihau tai gwag
- A allwn osod lefel yr Ardoll Seilwaith Cymunedol i weithredu fel cymhelliant ar gyfer darparu tai fforddiadwy?
- Ymdrechu i letya pobl ag anableddau

- Basn Caerffili yw lle mae'r galw.
- A oes unrhyw ofyniad gan LIC parthed. niferoedd tai?
- Dyheadau'r Brifddinas-Ranbarth ehangach o ran twf swyddi, goblygiadau hynny i dai.
- Bydd angen rhyddhau tir glas, mae'r safleoedd tir llwyd sy'n weddill yn anhyfyw – ond os gwnawn hyn, byddwn yn y pen draw â'r un CDLl â'r un a dynnwyd yn ôl.
- Gwrthdaro rhwng poblogaeth sy'n heneiddio a darparu tai ar gyfer pobl hŷn.
- Mae gan rai awdurdodau lleol bolisïau sy'n pennu cymysgedd o ran darpariaeth tai – mae angen i'r polisïau hyn gael eu cefnogi gan dystiolaeth gadarn.
- Mae angen uchelgais er mwyn cyflawni rôl ranbarthol – mae angen cydbwyso cyflogaeth a thai.
- Ystyried newid pwrpas adeiladau gwag.
- Hyrwyddo adeiladwyr tai Busnesau Bach a Chanolig.
- Darparu mannau agored a chyfleusterau cyflenwol mewn datblygiadau tai newydd, angen gwell ymgysylltu ag adeiladwyr tai mewn perthynas â rheoli safleoedd.
- Datgarboneiddio'r stoc tai presennol (ôl-osod).
- Hyfywedd – mae dod o hyd i dir y gellir ei ddatblygu yn parhau i fod yn her.

Newid yn yr Hinsawdd a Datgarboneiddio

- Mae seilwaith gwyrdd yn rhan o ymateb i newid yn yr hinsawdd.
- Newidiadau hinsoddol dramatig, goblygiadau ar gyfer perygl llifogydd (gan gynnwys dŵr wyneb yn ogystal â phrif afon).
- Mae angen ystyried mecanwaith ariannu ar gyfer CCS.
- Blaenoriaethu'r rhai sy'n agored i lifogydd.
- Mae angen ei gydbwyso â hyfywedd datblygiad.
- Pwyntiau gwefru cerbydau trydan – materion cynhwysedd a chost.
- Dylai fod yn ofynnol i adeiladwyr tai ddarparu mwy nag y maent yn ei wneud – paneli solar, pwyntiau gwefru cerbydau trydan, inswleiddio gwell ac ati i leihau'r defnydd o ynni.
- Mae'n rhaid diwallu'r angen am dai ar y cyd â chadwraeth mannau gwyrdd.
- Targedau sero net.

Trafnidiaeth ac Seilwaith

- Effaith y Metro – amddiffyn cyswllt Caerffili-Casnewydd, cysylltiadau Cwm Sirhywi â Rheilffordd Cwm Ebwy.
- Angen mwy o seilwaith teithio llesol.
- Angen mynd i'r afael â thagfeydd ar y ffyrdd.
- Angen gwell cysylltiadau â Chaerdydd a rhannau eraill o dde Cymru.
- Ymestyn y rhwydwaith rheilffordd i Goed Duon.
- Mae gwelliannau seilwaith trafnidiaeth yn fodd o greu lleoliadau amgen i Gaerffili.
- Cysylltiadau gwael rhwng y gogledd a'r de yn y Fwrdeistref Sirol.
- Rhowch gysylltiadau rheilffordd yn gyntaf er mwyn annog busnesau, a datblygwyr i leoliadau penodol.

- Gwneud y mwyaf o werth deuoli'r A465 – ei farchnata fel llwybr amgen i Gymru.
- A ddylem osod targed newid moddol? Mae angen deall lefel y datblygiad i wneud hyn.
- Datblygiad o amgylch canolbwyntiau trafnidiaeth ond angen ystyried graddau hunangynhaliaeth cymunedau CBSC.
- Cysylltiadau priffyrdd strategol ym Maesycwmer.
- Gwell/cynyddu cysylltiadau bws ar draws y dyffryn .
- Darpariaeth parcio a theithio yn gysylltiedig â'r rhwydwaith rheilffyrdd.
- Rhoi lle i weithio hyblyg er mwyn symud i ffwrdd o geir preifat.
- Ymagwedd gynhwysfawr o ran datblygu mewn perthynas â rhwydweithiau trafnidiaeth – rhoi datblygiad yn y lle iawn, nid canolbwyntio ar faes glas/tir llwyd yn unig.
- Anghenion parcio/trafnidiaeth mewn perthynas â chanol trefi.
- Trydaneiddio rhwydwaith y rheilffyrdd.
- Perswadio rhieni i beidio â chludo plant i'r ysgol mewn ceir.

Hamdden, Adloniant a Thwristiaeth

- Newid mewn arferion hamdden oherwydd Covid.
- Ystyried cydweithio rhanbarthol parthed darparu cyfleusterau hamdden.
- Manteisio ar olygfeydd/tirwedd at ddibenion twristiaeth.
- Cydbwyso'r ddarpariaeth o leoedd â'r angen am waith cynnal a chadw.

Cyfleusterau Cymunedol

- Angen sicrhau bod datblygiadau tai newydd yn ymgorffori cyfleusterau megis cymorthfeydd.
- 'Dadleoli' cymunedol oherwydd mewnfudo.
- Darparu cyfleusterau cymunedol yng nghanol trefi.
- Gofal a chyfleusterau ar gyfer yr henoed.
- Darpariaeth ar gyfer mynwentydd – prinder lleoedd.
- Ysgolion yr 21ain Ganrif – yn ymgorffori bandiau B ac C – argaeledd tir yn fater i'r CDLl.
- A ddylem adnabod y tir sydd ei angen arnom ac yna ceisio ei brynu (caffael tir strategol)?
- Toiledau cyhoeddus.
- Mae angen i'r broses o ddewis safleoedd/darpariaeth gael ei hymgorffori yn y strategaeth, yn hytrach na bod safleoedd unigol yn cael eu 'dewis'.
- Bydd twf uchel yn effeithio ar bwysau ar gyfleusterau ond gall hefyd helpu i gynnal rhai sy'n ei chael hi'n anodd - mae angen cydbwysedd.
- Mae angen ystyried effaith datblygiad ar gyfleusterau iechyd, mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn croesawu parhad y dull cydweithredol.

Ynni, Gwastraff a Mwynau

- Beth yw rôl y Fwrdeistref Sirol – beth ddylem fod yn ei ddarparu ar gyfer y rhanbarth ehangach?
- Yr angen am ynni o weithrediad(au) gwastraff.

- Pa feysydd y mae CBSC yn fodlon arwain arnynt, yn hytrach na gosod polisi yn unig? A ydym yn gosod targedau ar gyfer cyflawni?
- Rhoddir llawer o werth ar dirweddau; mae effaith ffermydd gwynt yn oddrychol.
- Tirweddau yw ased mwyaf gwerthfawr Cymru; mae tyrbinau gwynt yn cael effaith andwyol ar dwristiaeth.
- Dylai solar fynd ar doeau, nid mewn caeau.
- Mae'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn gosod polisi clir iawn yn seiliedig ar feini prawf o ran ynni adnewyddadwy, dylai Awdurdodau Lleol ddefnyddio'r ymagwedd hon ac nid oes angen iddynt lunio polisïau ychwanegol.
- Mater hyfywedd parthed rhwydweithiau gwres ardal, angen bod ar raddfa benodol.
- Mater ôl-ffitio stoc tai.
- Polisïau ar gyfer gosodiadau ynni adnewyddadwy -10MW.
- Perchnogaeth leol ar gynlluniau ynni – defnyddio cynlluniau o'r fath i bweru tai cymdeithasol.

Iaith Gymraeg

- Darparu addysg cyfrwng Cymraeg.

Prif Faterion yn ôl Colofn Cynaladwyedd

4.3 Yn dilyn y drafodaeth ar y materion allweddol, cynhaliwyd arolwg ar-lein i alluogi ymatebwyr i nodi eu prif faterion ar gyfer pob un o'r pedair coofn cynaliadwyedd (cymdeithasol, amgylcheddol, economaidd a diwylliannol). Mae'r rhain wedi'u categoreiddio i bynciau tebyg, gyda nifer o bleidleisiau wedi'u nodi mewn cromfachau ar gyfer pob un, lle nododd mwy nag un ymatebwr yr un mater:

Cymdeithasol

- Darparu tai fforddiadwy (12).
- Rhyngweithio cymdeithasol a chydlyniant cymunedol rhwng cymunedau presennol a newydd (6).
- Tai o ansawdd da yn y lleoliadau cywir (3).
- Datblygiad integredig sy'n cynnal cymunedau (3).
- Gwelliannau i gysylltedd a theithio llesol (2).
- Capasiti'r seilwaith ar gyfer datblygiadau newydd (2).
- Angen cymorth ar gyfer grwpiau cymunedol (2).
- Hygyrchedd (2).
- Mynd i'r afael â throseddau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol.
- Digon o gyfleusterau cymunedol.
- Cymell datblygiad yng ngogledd y Fwrdeistref Sirol.
- Gwella ansawdd bywyd.
- Lleihau anghydraddoldebau ar draws y Fwrdeistref Sirol.
- Sicrhau bod defnydd tir yn gydnaws.
- Darparu tai i alluogi pobl leol i aros yn eu cymunedau eu hunain.

Amgylcheddol

- Datgarboneiddio (7).
- Gwella ansawdd aer (7).
- Darpariaeth Seilwaith Gwyrdd o fewn datblygiadau newydd (5).
- Defnyddio safleoedd tir llwyd cyn tir glas (5).
- Cynhyrchu ynni adnewyddadwy (5).
- Diogelu mannau agored a gwyrdd (4) .
- Gwarchod a gwella tirwedd/bioamrywiaeth (4).
- Mynd i'r afael â pherygl llifogydd (3).
- Annog newid moddol.
- Argyfwng Hinsawdd.
- Cynyddu dwyseddau mewn trefi er mwyn helpu i amddiffyn ardaloedd eraill.
- Tagfeydd traffig.
- Dyrannu safleoedd yn y lleoliadau mwyaf cynaliadwy.

Economaidd

- Adfywio ac arallgyfeirio canol trefi (9).
- Twf swyddi – cymorth i fusnesau lleol, busnesau bach a chanolig, busnesau newydd (5).
- Adferiad ar ôl Covid (3).
- Llai o rwystrau i fusnesau lleol (2).
- Cyflogaeth o ansawdd da sy'n talu'n dda (2).
- Manteisio ar weithio gartref a gweithio ystwyth (2).
- Cyfleoedd swyddi a hyfforddiant i bobl ifanc.
- Cadw gwariant o fewn y Fwrdeistref Sirol.
- Cysylltedd trafnidiaeth â swyddi.
- Gwelliannau i'r rhwydwaith rheilffyrdd.
- Gwneud y mwyaf o fanteision economaidd adfywio.
- Galluogi diwylliant agored i fusnes.
- Diogelu swyddi presennol.
- Aliniad tai a chyflogaeth.
- Cynnydd yn y gost i gyflawni datblygiad.

Diwylliannol

- Gwarchod a gwella asedau treftadaeth (5).
- Hyrwyddo hamdden a thwristiaeth a datblygu'r economi ymwelwyr (4).
- Gwella hynodrwydd lleol (3).
- Annog y Gymraeg a gweithgareddau diwylliannol eraill (2).
- Cyflogaeth sy'n gysylltiedig â thwristiaeth (2).
- Gwarchod tirweddau hanesyddol (2).

- Manteisio i'r eithaf ar y budd o asedau hanesyddol (2).
- Diogelu hunaniaeth leol (2).
- Cadw gorffennol diwydiannol a diwylliannol.
- Cynyddu addysg Gymraeg.

Gweledigaeth y Fwrdeistref Sirol yn 2035

4.4 Gofynnwyd i gyfranogwyr hefyd gyflwyno brawddeg neu ymadrodd y dylid eu hymgorffori yn y Weledigaeth ar gyfer Bwrdeistref Sirol Caerffili erbyn 2035. **Yr hyn rwyf am i Fwrdeistref Sirol Caerffili fod …**

- Agored i fusnes.
- Yr amgylchedd gorau i fyw a gweithio ynddo; yn wyrdd a glân; lle rydym yn adeiladu cymunedau nid dim ond concrit.
- Cynllun datblygu uchelgeisiol a blaengar a fydd yn sicrhau twf a ffyniant ar draws y Fwrdeistref Sirol, gyda chysylltiadau trafnidiaeth cryf a deniadol ar draws y lefel leol a rhanbarthol.
- Gwyrdd, Cymoedd, Ffyniannus, Cynaliadwy, Treftadaeth.
- Twf cynaliadwy, cartrefi gweddus i bawb.
- Gweledigaeth gwbl integredig i gwrdd ag anghenion pobl yr ardal a chwrdd â chynlluniau a strategaeth trosfwaol Llywodraeth Cynulliad Cymru.
- Cymunedau cynaliadwy sy'n ffynnu.
- Yn lle arbennig y gellir cerdded iddo, lle mae pobl eisiau byw, gweithio a chael mynediad at asedau treftadaeth a hamdden.
- Cyfleoedd fforddiadwy, realistig, cynhwysol, cyraeddadwy, sy'n canolbwyntio ar y Sir, sy'n canolbwyntio ar y gymuned yn gyntaf.
- Diwallu anghenion trigolion Caerffili yn y dyfodol.
- Bydd ased mwyaf Caerffili, ei thirwedd 'gwyrdd a dymunol' a chefn gwlad yn cael eu cadw a'u gwella trwy gydol cyfnod y CDLl.
- Gwaith lleol mwy gwyrdd, cynaliadwy, sy'n canolbwyntio ar y gymuned ar gyfer busnesau lleol, iachach a hapusach.
- Ffyniannus, cysylltiedig.
- Llewyrchus, Gwyrdd, Ffyniannus.
- Lleoedd presennol newydd a gwell yn gysylltiedig â theithio llesol a thrafnidiaeth gyhoeddus.
- Cysylltiedig, ymatebol, balch, uchelgeisiol.
- Disglair, llewyrchus, cynaliadwy, cydlynus.
- Ymateb i'r argyfwng hinsawdd a gwneud cyfraniad sylweddol tuag at darged sero net Cymru ar gyfer 2050.
- Bydd Caerffili yn lle gyda hybiau cymunedol ar gyfer gweithio hyblyg ar hyd y stryd fawr gyda theithio integredig a Seilwaith Gwyrdd.
- Bod CDLl yr Awdurdod Lleol hwn yn hyrwyddo ac yn darparu tai fforddiadwy, addas ac ecogyfeillgar.

- Bod gwybodaeth y Cynghorwyr lleol am eu wardiau yn cael ei chymryd i ystyriaeth.
- Fforddiadwy.
- Caerffili ydw i a Chaerffili ydym ni.
- Yn lle gwych i fyw ynddo.
- Y lle i fod gyda thai da, swyddi ac amgylchedd hardd.
- Mae Bwrdeistref Caerffili yn lle bywiog gyda swyddi, busnesau a thai/cartrefi ar draws y fwrdeistref sirol gyfan.
- Rwyf am i fwrdeistref sirol Caerffili fod yn lle y mae pobl eisiau byw a gweithio ynddo, a theimlo hefyd mai dyna lle mae ganddynt hwy a'u plant ddyfodol.
- Cadwch eich breuddwydion yn fyw! Peidiwch â chyfyngu eich hun!
- Caerffili yn lle hapus a diogel. Caerffili lle ar gyfer y dyfodol. Caerffili y lle i fod yn lân, gwyrdd llewyrchus.
- Archwilio De-ddwyrain Cymru – mae Caerffili yn tyfu ac yn fyw.
- Tai a swyddi o ansawdd da / Annog hunangyflogaeth / Gwarchod yr amgylchedd, tirwedd a bioamrywiaeth / Cysylltiadau trafnidiaeth fforddiadwy da / Annog y Gymraeg / Gwasanaeth o ansawdd da.
- Lle mwy gwyrdd i fyw ynddo.
- Ffyniannus, cymdeithasol, croesawgar, gwyrdd.
- Diogelu ein Mannau Gwyrdd.
- Ein gweledigaeth yw i ni ysbrydoli a grymuso'r trigolion sy'n byw yn ein cymunedau.
- Balchder lle, lle o harddwch, llewyrchus a chroesawgar.
- Gweithio dros a chyda Chymunedau a'u dyheadau wrth symud ymlaen yn eu hunaniaethau unigryw.
- Mwy o bwyslais ar addysg alwedigaethol ac adolygiad o ddarpariaeth 6ed Dosbarth.
- Gweithio er lles y cymunedau a'u cynnwys yn y broses o wneud penderfyniadau.
- Rwy'n meddwl y dylai gyfeirio at ein huchelgais ar gyfer yr ardal, pwyslais ar economaidd ac amgylcheddol.
- Cynaliadwyedd, a meddwl blaengar ac arloesol.
- Cynaliadwy yn economaidd. Yn cynnwys anghenion a dyheadau cymunedol.
- Erbyn 2035, bydd Caerffili yn fwrdeistref sy'n symud ymlaen sy'n cynnig lleoedd y mae pobl eisiau byw ynddynt, chwarae ynddynt, gweithio ynddynt ac ymddeol ynddynt. Bydd hyn yn golygu bod yr un mor wybodus a gwybodus ac yn ymwybodol o pam mae newidiadau wedi digwydd.
- Lle glanach a gwyrddach i fyw ynddo. Gyda Thîm Caerffili ar y blaen yn arwain y ffordd.
- Ymgysylltu, Ymgynghori â Chymunedau drwy'r holl randdeiliaid a yrrir gan Gynghorwyr Sir sydd ag amcanion a thargedau gydag amserlen a monitro effeithiolrwydd.
- Lle sy'n hybu iechyd a lles.
- Lle dymunol i fyw a gweithio ynddo.
- Lle deniadol i fyw, gweithio neu ymweld ag ef.
- Erbyn 2035, bydd Caerffili yn lle gwyrddach ac iachach i ymweld ag ef a byw ynddo.
- Bydd cefn gwlad y fwrdeistref sirol yn cael ei gwarchod er ei mwyn ei hun.

- Ffyniannus, cyfartal.
- Carbon isel, cynaliadwy…cydbwyso anghenion cymunedol gyda rhai'r amgylchedd a chenedlaethau'r dyfodol.
- Canolbwyntio ar ddarpariaeth ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.
- Gweithio tuag at ddyfodol gwell a chreu lle modern i fyw, gweithio a mwynhau.
- Datblygiad sy'n ystyried ac yn mynd i'r afael â'n hamodau hinsawdd presennol ac yn y dyfodol, sy'n lleihau'r perygl o lifogydd i drigolion a seilwaith, wrth ddarparu manteision sylweddol o ran amwynder a bioamrywiaeth. Lle gwyrdd i fyw.
- Diwallu anghenion tai ar gyfer pob deiliadaeth.
- Bydd Caerffili yn lle rwy'n falch o'i alw'n gartref, yn gweithio ac yn weithgar ynddo.
- Newid moddol ... cynaliadwyedd .... adfywio ... creu lleoedd ... canolbwyntio ar strydoedd nid ffyrdd .... canolbwyntio ar hierarchaeth defnydd ffyrdd cerddwyr.
- Mannau amrywiol, bywiog, iach, sy'n cefnogi'r agenda werdd.
- Yn llewyrchus, yn ddiwylliannol amrywiol ac yn groesawgar, yn wyrddach, yn fwy cynaliadwy, yn gyflogaeth dda.
- Cynaliadwy, cynhwysol, teg, peiriant ar gyfer newid.
- Ardal sy'n gynaliadwy, yn hygyrch, yn bleserus i fyw, gweithio ac ymweld â hi.

Fforwm Ieuenctid

4.5 Mae Fforwm Ieuenctid y Cyngor yn cynnwys grŵp o bobl ifanc rhwng 11 a 25 oed o bob rhan o'r Fwrdeistref Sirol. Cynhaliwyd cyfarfod rhithwir gyda chynrychiolwyr o'r Fforwm Ieuenctid, ynghyd â gweithwyr ieuenctid trwy Zoom.

4.6 Mynychodd 13 o bobl y cyfarfod a rhoi eu hadborth ar amrywiaeth o faterion gan ddefnyddio system bleidleisio ar-lein yn **www.mentimeter.com**. Anogwyd aelodau'r Fforwm Ieuenctid i bleidleisio dros un flaenoriaeth mewn perthynas â phob mater gan ddefnyddio eu ffonau symudol. Roedd hyn yn caniatáu i ymatebion gael eu gweld yn fyw ar y sgrin wrth iddynt gael eu cyflwyno. Anogwyd y cyfranogwyr hefyd i egluro pam eu bod wedi dewis rhai opsiynau, neu i gynnig awgrymiadau amgen, naill ai gan ddefnyddio'r offeryn Sgwrsio ar Zoom neu ar lafar.

4.7 Rhoddwyd esboniad byr o'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd a'r hyn y mae'n ei gwmpasu i'r Fforwm, ac esboniwyd pob un o'r cwestiynau canlynol cyn pleidleisio arno.

4.8 Yn ogystal â chyfarfod y Fforwm Ieuenctid, bu gweithwyr ieuenctid hefyd yn ymgysylltu â phobl ifanc mewn nifer o sesiynau grŵp ieuenctid ledled y Fwrdeistref Sirol i ofyn y cwestiynau iddynt. Mae allbwn y sesiynau hyn hefyd wedi'i gyfuno ym mhleidleisiau'r 'grŵp ieuenctid arall'. Y lleoliadau ieuenctid a gymerodd ran oedd:

- Y Ganolfan Llwybr Dysgu (LPC), Heolddu.
- Sesiynau Ymgysylltu Ieuenctid a Theuluoedd wedi'u Targedu (TYFE).
- Grŵp Ieuenctid Graig Y Rhacca.
- 2 leoliad ysgol.
- ACT (Canolfan Sgiliau Caerffili).

Beth yw'r gwelliant pwysicaf y gellid ei wneud i'r ffordd yr ydych yn symud rhwng lleoedd?

Dewisiadau	Pleidleisiau Fforwm Ieuenctid	Pleidleisiau Grwpiau Ieuenctid Eraill
Cludiant cyhoeddus rhatach	7	10
Gwell cysylltiadau ag ardaloedd eraill	1	5
Mwy o lwybrau diogel ar gyfer cerdded a beicio	3	5
Cludiant cyhoeddus amlach	2	4
Teithiau cyflymach	0	2
Rhywbeth arall	0	2

Sut y gellid gwella'r gweithgareddau sydd ar gael mewn lleoliad?

Dewisiadau	Pleidleisiau Fforwm Ieuenctid	Pleidleisiau Grwpiau Ieuenctid Eraill
Mwy neu well cyfleusterau cymunedol	3	13
Gwella parciau a meysydd chwarae presennol	1	3
Cefnogi siopau/bwytai presennol yng nghanol trefi ac annog siopau/bwytai newydd i agor	5	5
Cynyddu'r adloniant a gynigir (e.e. sinemâu, bowlio)	4	7
Rhywbeth arall	0	0

4.9 Sylwadau ychwanegol:

- byddai sinema arall yn y fwrdeistref yn ddefnyddiol.
- cefnogi siopau presennol (yn enwedig rhai annibynnol).
- digon o siopau a siopau coffi newydd yn cael eu hagor yn y Coed Duon.
- mae sinema yn y Coed Duon yn dda ac yn boblogaidd.
- mwy o ganolfannau cymunedol lle gallai pobl ifanc dreulio amser gyda'i gilydd.
- gwella siglenni mewn parciau a darparu mwy o finiau sbwriel yn y parciau hyn.
- mwy o siopau bach a phoptai bach
- JD Sports newydd yn y Coed Duon

Beth ddylid ei wneud i fynd i'r afael â materion tai?

Dewisiadau	Pleidleisiau Fforwm Ieuenctid	Pleidleisiau Grwpiau Ieuenctid Eraill
Adeiladu mwy o dai fforddiadwy	8	11
Cynyddu'r ystod a'r dewis o fathau o dai o fewn cymunedau	0	4
Cefnogi datblygiad cartrefi ynni effeithlon	0	1
Cynnig mwy o opsiynau llety i'r rhai sy'n ddigartref	3	12
Gwella'r tai presennol o fewn ardal	1	2
Sicrhau bod tai newydd yn cael eu lleoli mewn mannau cynaliadwy	0	0
Rhywbeth arall	0	0

4.10 Sylwadau ychwanegol:

- adeiladu mwy o dai fforddiadwy.
- gwneud y cam cyntaf ar yr ysgol eiddo yn haws i bobl leol.
- cynnig mwy o lety i bobl ddigartref (rhoi blaenoriaeth i hyn dros dai newydd i bobl nad ydynt yn ddigartref).
- Adeiladu tai gyda garejys.

Pa un o'r canlynol sydd bwysicaf i chi o ran cyflogaeth?

Dewisiadau	Pleidleisiau Fforwm Ieuenctid	Pleidleisiau Grŵpiau Ieuenctid Eraill
Mwy o gyfleoedd hyfforddi a phrentisiaeth	3	9
Mwy o swyddi crefftus sy'n talu'n dda yn y Fwrdeistref Sirol	3	8
Lleihau'r angen i deithio i ardaloedd eraill ar gyfer gwaith	2	3
Cyflogaeth fwy diogel (h.y. dim contractau dim oriau)	2	5
Rhywbeth arall	1	3

4.11 Sylwadau ychwanegol:

- mwy o gyfleoedd i gael hyfforddiant a phrentisiaeth.
- byddai cyfleoedd o'r fath hefyd yn helpu pobl i brynu tai.
- mwy o swyddi medrus sy'n talu'n dda yn y fwrdeistref (mae hyn yn mynd law yn llaw gyda'r nod o leihau'r angen i deithio i ardaloedd eraill ar gyfer gwaith).
- codi'r isafswm cyflog, mae mwy a mwy o bobl yn gorfod gweithio mwy nag 1 swydd ac nid yw hynny'n deg.
- dylai swyddi dim oriau fod ag isafswm cyflog wedi'i warantu i'w dalu p'un a ydych yn cael awr ai peidio.

Beth fyddai eich blaenoriaeth ar gyfer lleihau defnydd ynni ac ymateb i newid yn yr hinsawdd?

Dewisiadau	Pleidleisiau Fforwm Ieuenctid	Pleidleisiau Grŵpiau Ieuenctid Eraill
Cefnogi cynlluniau ynni gwyrdd (e.e. ffermydd solar a gwynt)	1	4
Mwy o bwyntiau gwefru cerbydau trydan	2	4
Mwy o lwybrau cerdded a beicio	3	8
Gwell cludiant cyhoeddus	2	11
Sicrhau bod adeiladau newydd yn ynni-effeithlon	1	0
Rhywbeth arall	0	0

4.12 Sylwadau ychwanegol:

- mewn ysgolion: ‘awr heb bŵer’ (newid bach, hawdd i’w roi ar waith)

Yn seiliedig ar bopeth rydym wedi’i drafod, rhowch un gair yr hoffech ei weld yn y Weledigaeth ar gyfer Caerffili:

- Modern
- Mwy gwyrdd (3 ymateb)
- Mwy ecogyfeillgar
- Diogel (6 ymateb)
- Parciau (2 ymateb)
- Mwy glân (2 ymateb)
- Gweithgareddau (2 ymateb)
- Parkour
- Arddegau
- Digon
- Fforddiadwy (2 ymateb)
- Hygyrchedd
- Cyfleoedd
- Cynaliadwy

Pa flaenoriaeth hoffech chi ei gweld yn y cynllun (rhowch frawddeg fer i ni)?

- Tai fforddiadwy a chyflogaeth sicr
- Dyfodol pobl
- Llai o dai mwy o ardaloedd gwyrddach
- Cymunedau agosach a mannau diogel i bawb
- Gwneud tai newydd yn fwy fforddiadwy a swyddi lleol mwy crefftus
- Mwy o leoedd i bobl ifanc
- Tai fforddiadwy a chludiant cyhoeddus rhatach ac amlach
- Cymuned fwy diogel e.e. mwy o ganlyniadau am gasineb a chymuned wyrddach e.e. rhoi’r gorau i ddefnyddio cymaint o offer mewn ysgolion sy’n berthnasol i newid hinsawdd
- Mwy o leoliadau cymdeithasol
- Gwella pyllau nofio
- Mwy o weithgareddau i bobl ifanc
- Mwy o gyfleusterau mewn parciau
- Mwy o drafnidiaeth a bysiau trydan
- Tai
- Newid hinsawdd

- Tai fforddiadwy
- Mwy o swyddi crefftus sy'n talu'n dda
- Caerffili yn rhoi mwy o arian i adeiladu cartrefi gwell
- Gwell cludiant i bawb fel bod pawb yn gallu cyrraedd gwahanol ardaloedd yn haws
- Mwy o orsafoedd trên ym mhob ardal fel bod pobl yn gallu cyrraedd mwy o ardaloedd
- Gwell offer chwarae i bobl ifanc a phlant
- JD sports yn y Coed Duon
- Gwell trafnidiaeth i gludo pobl i'r gwaith

Gweledigaeth

4.13 Nododd rhanddeiliaid ystod eang o faterion y bydd angen eu hystyried yn yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd yn ogystal â nodi'r materion allweddol y maent yn eu hystyried a ddylai fod yn flaenoriaethau yn y cynllun. Mae'r datganiadau Gweledigaeth a ddarparwyd gan Aelodau Etholedig, Cynghorwyr Cymuned, y Grŵp Rhanddeiliaid, y Grŵp Swyddogion a'r Fforwm Ieuenctid wedi nodi ystod o syniadau y credant y dylid eu cynnwys yng Ngweledigaeth yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd. Fodd bynnag, mae rhai elfennau cyffredin yn ymddangos mewn llawer o'r datganiadau – pwysigrwydd darparu tai, gan gynnwys tai fforddiadwy, a chyflogaeth yn y lleoliadau cywir; lle i fyw, gweithio a mwynhau hamdden; cymunedau cryfach; diogelu'r mannau gwyrdd pwysicaf a'r angen i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd.

4.14 Mae gweledigaeth ddrafft wedi'i pharatoi, sydd wedi deillio o allbwn y seminarau, ynghyd ag ystyriaeth o'r Gweledigaethau mewn cynlluniau datblygu blaenorol, polisi cynllunio cenedlaethol a Gweledigaethau sydd wedi'u cynnwys mewn dogfennau corfforaethol eraill.

Gweledigaeth Ddrafft yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd

Bydd Strategaeth Datblygu Bwrdeistref Sirol Caerffili yn manteisio ar ein lleoliad strategol yng nghanol Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Bydd yn darparu datblygiad cynaliadwy a fydd o fudd i lesiant y rhai sy'n byw, yn gweithio ac yn chwarae yn y fwrdeistref sirol ac yn ymweld â hi. Erbyn diwedd cyfnod y cynllun bydd wedi:

- Mynd i'r afael â'r heriau economaidd a chymdeithasol a godwyd gan Covid 19, Brexit a newidiadau mewn patrymau cyflogaeth a manwerthu trwy gynnydd yn nifer y swyddi, twf economaidd parhaus, adeiladu ar gryfderau presennol mewn gweithgynhyrchu a'r economi sylfaenol a datblygu canol trefi bywiog gyda defnyddiau amrywiol.
- Datblygu a gwella seilwaith glas a gwyrdd Caerffili trwy ei ymgorffori yn nyluniad datblygiad a hyrwyddo amddiffyn a gwella ardaloedd pwysig ar gyfer cadwraeth natur ac iechyd a lles trigolion.
- Mynd i'r afael â'r argyfwng tai trwy ddarparu tai fforddiadwy a thai marchnad, a oedd yn darparu ystod eang a dewis o dai, i sicrhau bod gan yr holl drigolion fynediad i gartref o ansawdd da yn y lleoliadau cywir.
- Adeiladu ar gymeriad amrywiol ac unigryw trefi a phentrefi'r fwrdeistref sirol, ar ôl gosod egwyddorion creu lleoedd wrth galon dylunio ac annog cyfoeth ac amrywiaeth ddiwylliannol.
- Gwella'r rhwydwaith strategol o gyfleusterau hamdden a chymunedol, gan gryfhau cymunedau a chreu ansawdd bywyd gwell.

Bydd y rhain i gyd yn seiliedig ar agweddau gwyrddach sy'n cynnwys:

- Mwy o ddefnydd o drafnidiaeth gyhoeddus gynaliadwy a cherbydau trydan, gan gynnwys seilwaith gwefru,
- Mwy o hygyrchedd drwy wella'r rhwydwaith teithio llesol
- Cynyddu cynhyrchu ynni adnewyddadwy yn y fwrdesitref sirol a'r defnydd ohono.

Nodau

4.15 Defnyddiwyd yr allbynnau o'r seminarau hefyd i lywio nifer o nodau drafft ar gyfer yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd. Roedd y nodau hyn hefyd yn ystyried nodau'r CDLl mabwysiedig a'r CDLl Newydd a dynnwyd yn ôl, polisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol, gan gynnwys Cymru'r Dyfodol a Pholisi Cynllunio Cymru, a nodau dogfennau corfforaethol eraill gan gynnwys y Cynllun Llesiant. Cafodd Grŵp Ffocws y CDLl gyfle i ystyried a rhoi sylwadau ar y nodau canlynol:

A Tanategu pob datblygiad gydag egwyddorion Creu Lleoedd, Datblygu Cynaliadwy a dylunio da.

B Sicrhau cyfle cyfartal a mynediad i bawb i gartrefi, swyddi, cyfleusterau a gwasanaethau arfaethedig a phresennol yn y Fwrdeistref Sirol.

C Gwella bywiogrwydd, amrywiaeth a chymeriad cymunedau lleol trwy ddefnyddio egwyddorion creu lleoedd cadarn ar gyfer iechyd a lles trigolion a meithrin cydlyniant cymdeithasol.

D Cydbwyso'r angen am ddatblygiad a diogelu'r amgylchedd trwy gydbwyso eu heffeithiau amgylcheddol, cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd er mwyn cyflawni datblygiad cynaliadwy.

E Hyrwyddo Bwrdeistref Sirol Caerffili fel ardal sydd â hunaniaeth unigryw ac fel ardal yn ei rhinwedd ei hun o fewn Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, wrth gydweithio er budd y rhanbarth.

F Sefydlu strwythur economaidd a phoblogaeth cynaliadwy a fydd yn cefnogi ein cymunedau a'n heconomi

G Mynd i'r afael â'r heriau economaidd sy'n wynebu'r fwrdeistref sirol trwy ddarparu tir mewn lleoliad cynaliadwy i gynyddu nifer y swyddi ac ysgogi twf economaidd yn y fwrdeistref sirol, tra'n hyrwyddo canol trefi amrywiol gydag ystod o gyfleoedd cyflogaeth

H Hwyluso datblygiad neu dai fforddiadwy a thai marchnad, mewn lleoliadau cynaliadwy, i ddarparu ystod a dewis o dai a fydd yn rhoi cyfle i bawb gael cartref o safon yn y lle iawn

I Cefnogi datblygiad ac ehangiad pellach Metro'r De-ddwyrain drwy adnabod cyfleoedd ar gyfer gwella hygyrchedd a'r seilwaith cludiant presennol i hwyluso newid i gludiant cyhoeddus a cherbydau trydan, wrth gynyddu'r potensial ar gyfer teithio llesol ar gyfer teithiau lleol a hamdden.

J Cefnogi a hwyluso datblygiad cyfleusterau addysg i uwchsgilio'r boblogaeth a darparu hyfforddiant galwedigaethol wedi'i deilwra i anghenion y fwrdeistref sirol

K Annog cynhyrchu a defnyddio ynni adnewyddadwy yn y fwrdeistref sirol er mwyn cynorthwyo i leihau allyriadau a lliniaru effeithiau newid yn yr hinsawdd

I Hwyluso creu lleoedd o safon trwy ddatblygiadau sy'n seiliedig ar ddyluniad da a sicrhau bod pob datblygiad yn lleihau'r potensial ar gyfer trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol.

J Hwyluso diogelu, adfywio a gwella adeiledd hanesyddol y fwrdeistref sirol er budd ei diwylliant cyfoethog a'i hamrywiaeth i gymunedau'r fwrdeistref sirol

K Cyfrannu at wella iechyd y cyhoedd trwy hwyluso datblygiadau defnydd tir sy'n cyfrannu at ffyrdd iach o fyw a lles meddwl.

4.16 Eglurwyd i Grŵp Ffocws y CDLl y bydd y Nodau drafft yn sail i'r Nodau yn yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd Cyn-adneuo ond y gellir eu diwygio neu eu hehangu lle bo'n briodol i ystyried materion eraill a nodwyd fel rhan o'r sail tystiolaeth ehangach. Bydd cyfres o amcanion hefyd yn deillio o'r Nodau a'r Weledigaeth ddrafft, gan adlewyrchu allbynnau'r seminarau, polisi cynllunio cenedlaethol ac amcanion dogfennau corfforaethol eraill.

5. Ymgysylltu ar Lefel Twf

5.1 Cynhaliwyd cyfres o seminarau gyda Grŵp Swyddogion mewnol, Grŵp Rhanddeiliaid, Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned a Fforwm Ieuenctid y Cyngor ym mis Medi 2021 i drafod lefel y twf y dylai'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd ei gynnwys. Cynhaliwyd cyfanswm o 8 seminar:

Seminarau	Nifer y Seminarau	Dyddiadau	Cyfanswm Presenoldeb
Grŵp Swyddogion	1	6 Medi 2021	17
Grŵp Rhanddeiliaid	2	8 Medi 2021 9 Medi 2021	25
Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned	4	6 Medi 2021 9 Medi 2021 10 Medi 2021 30 Medi 2021	43 o aelodau etholedig, 4 cynghorydd cymuned
Fforwm Ieuenctid	1	29 Medi 2021	7 o bobl ifanc, 2 weithiwr ieuenctid

Seminarau Swyddogion, Rhanddeiliaid ac Aelodau Etholedig

5.2 Rhoddwyd cyflwyniad i gyfranogwyr yn nodi'r cyd-destun polisi a'r ystyriaethau ar gyfer pennu gofynion tai – gan gynnwys yr amcanestyniadau, yr Asesiad Marchnad Tai Lleol (AMTLl), y Cynllun Llesiant, aliniad swyddi a chartrefi, ystyriaethau'r Gymraeg a gwasanaethau cymdeithasol ehangach. ffactorau economaidd, amgylcheddol a diwylliannol.

Twf – Pethau Cadarnhaol a Negyddol

5.3 Gwahoddwyd y cyfranogwyr i rannu eu barn ar y pethau cadarnhaol a negyddol yn deillio o hybu twf yn y Fwrdeistref Sirol. Y prif faterion a nodwyd oedd:

Cadarnhaol	Negyddol
• Mynd i'r afael â'r broblem o bobl ifanc yn symud allan. • Angen cefnogi busnes. • Mynd i'r afael â sgil-effeithiau Twf Caerdydd a dileu tollau pontydd Hafren. • Angen cadw'r boblogaeth oed gweithio i ddarparu ar gyfer cynnydd yn yr henoed. • Galluogi mwy o bobl i gael mynediad i'r marchnadoedd tai a chyflogaeth. • Yn cyd-fynd â fframwaith polisi Cymru'r Dyfodol a PRC. • Mae angen synergedd rhwng targedau tai a chyflogaeth i gyrraedd targedau sero net. • Mae twf tai yn bodloni galw cudd ac mae iddo fanteision economaidd ehangach.	• Ar gyfer ymfudwyr nid trigolion. • A ellir cydbwyso twf yn erbyn materion amgylcheddol? • Effeithiau ar newid hinsawdd. • Effeithiau ar seilwaith sydd eisoes dan bwysau. • Annhebygol o gyflawni twf o ystyried hanes y gorffennol. • Angen diogelu mannau gwyrdd hygyrch ar gyfer buddion llesiant. • Potensial i waethygu problemau cymudo. • Angen gwarchod tir glas. • Mae twf yn anghynaliadwy. • Gor-boblogi aneddiadau.

• Gwneud y mwyaf o'r cyfle unigryw a gynigir gan Gymru'r Dyfodol a PRC. • Gall twf greu cymunedau cynaliadwy ar ôl effeithiau Covid. • Bydd adeiladu'r mathau cywir o eiddo yn golygu na fydd angen i bobl symud i rywle arall. • Mae manteision i ogledd y Fwrdeistref Sirol lle bu diboblogi yn y gorffennol a mathau o dai yn gyfyngedig.	• Effeithiau cymdeithasol posibl os na chyflawnir twf arfaethedig.

Tueddiadau Demograffig

5.4 Amlinellwyd gwrthdroi'r duedd o newid naturiol cadarnhaol, y cydrannau newid gan gynnwys mudo a materion sy'n ymwneud â lleihau'r boblogaeth economaidd ac oedran ysgol a chynyddol henoed a gofynnwyd am sylwadau ar y materion hyn. Y materion allweddol a godwyd oedd:

- I ba raddau y gall y cynllun fynd yn groes i'r duedd ehangach o ran lleihad mewn poblogaeth?
- Mae elfen sylweddol o'r maint cyfartalog uwch aelwydydd i'w briodoli i'r genhedlaeth iau sy'n byw gartref oherwydd na allant brynu cartref.
- Bydd cynyddu gweithgaredd economaidd lleol gyda'r cynnydd mewn gwariant lleol yn dod â buddion enfawr i'r economi.
- Angen swyddi sy'n talu'n dda i gadw'r trigolion presennol.
- Adeiladu ar gyfer ymfudwyr yn hytrach na thrigolion.
- Mae yna eisoes llawer o symud a mudo oherwydd effaith cael gwared ar dollau pontydd Hafren.
- Bydd newidiadau yn yr economi yn arwain at newidiadau strwythurol a phatrymau gwaith gwahanol – a ydym yn ystyried y pethau cywir?
- Mae canlyniadau cymdeithasol yn ogystal ag economaidd i newid.
- Pryderon ynghylch ar ba sail y gwneir y rhagdybiaethau.
- Nid yw newid demograffig yn gyson ar draws y Fwrdeistref Sirol – diboblogi yn y gogledd a thwf yn y de.

Adeiladu Tai a Chyflenwad Tir Presennol

5.5 Amlinellwyd y cyflenwad tai yn y Fwrdeistref Sirol yn y gorffennol ac elfennau'r cyflenwad tir a gofynnwyd am sylwadau arnynt. Gwnaed y sylwadau canlynol:

- Nid yw effeithiau Covid ar gyfraddau adeiladu tai yn hysbys eto.
- Nid yw effeithiau Brexit a chostau deunyddiau cynyddol ac anawsterau cadwyni cyflenwi wedi'u hystyried.
- Mae hyfywedd datblygiad yn creu sgil-effeithiau ar gyfer darpariaethau tai fforddiadwy a'r fframwaith polisi cyffredinol.
- Dylai'r Cyngor adfer eiddo gwag i'w ailddefnyddio.
- Dileu caniatâd ar gyfer safleoedd sydd â chaniatâd cynllunio ond nad ydynt yn cael eu hadeiladu o fewn y cyfnod 5 mlynedd.

- Dylai'r holl dai fod yn dai fforddiadwy nid tai marchnad .
- Angen cwrdd â'r galw am sgiliau yn y diwydiannau datblygu, mae hyn yn flaenoriaeth BGC.
- Prin fod data Malc wedi newid yn y Cymoedd. Mae denu swyddi a thai fel modd o adfywio yn aneffeithiol.
- Mae aberthu safleoedd tir glas ar gyfer datblygiad yn sefyllfa anfoddhaol.
- Mae angen darparu tai fforddiadwy, er bod angen i'r diffiniad o dai fforddiadwy fod yn glir.
- Dylid ystyried adeiladu fflatiau i ddarparu ar gyfer pobl iau a defnyddio fflatiau uwchben siopau.

Senarios Poblogaeth ac Aelwydydd

5.6 Trafodwyd Prif Amcanestyniad Poblogaeth 2018 LIC fel man cychwyn ar gyfer ystyried y lefelau poblogaeth a thai y bwriedir cynllunio ar eu cyfer yn y cynllun sy'n dod i'r amlwg. Dywedwyd bod yr amcanestyniad hwn yn rhagweld cynnydd bach yn y boblogaeth gyffredinol ond gostyngiad sylweddol yn y boblogaeth economaidd a chynnydd yn y boblogaeth oedrannus gan arwain at strwythur poblogaeth anghytbwys ac anghynaliadwy. Gofynnwyd am sylwadau ar ba mor briodol oedd amcanestyniad LIC ar gyfer y CDLl:

- Byddai'n arwain at boblogaeth weithio lai a fyddai'n cynyddu'r ddibyniaeth ar gymudo nad yw'n gynaliadwy.
- Angen sicrhau bod y boblogaeth hŷn, y rhagwelir y bydd yn tyfu, yn cael gofal priodol.
- Rhaid i ni gynllunio ar gyfer twf, neu bydd y Fwrdeistref Sirol yn marweiddio
- Nid yw amcanestyniad LIC yn rhywbeth y byddem yn cyd-fynd ag ef, nid yw'n creu darlun da gyda'r sylfaen economaidd wedi erydu.
- Mae'r amcanestyniad hwn yn cynllunio ar gyfer dirywiad a chymudo, gall busnesau adael y fwrdeistref sirol. Mae hyn yn anghynaliadwy.
- Mae amcanestyniadau LIC yn gywir a byddant yn caniatáu i'r Cyngor ganolbwyntio ar seilwaith ac ystyriaethau ansawdd bywyd, yn hytrach na datblygu.
- Yn groes i ddyheadau LIC mewn termau economaidd a chymdeithasol, ac nid yw'n adlewyrchu lefelau'r galw am dai, sy'n dal i fodoli.
- Mae'n anghynaliadwy disgwyl i bobl o oed gweithio gymudo i mewn.
- Anodd gweld pam fod angen mwy o dai pan na ragwelir y bydd y boblogaeth yn tyfu.

5.7 Fel rhan o'r seminar, cyflwynwyd y senarios poblogaeth a thai a gafodd eu profi i'r cyfranogwyr. Cyflwynwyd goblygiadau pob senario poblogaeth o ran oed gweithio, oed ysgol a phoblogaeth pobl hŷn ynghyd ag ystyried y cyfraniad y gallai'r opsiwn ei wneud i ddarparu tai fforddiadwy a sut roedd pob un yn ffitio o fewn cyd-destun tueddiadau adeiladu tai hirdymor a chyflenwad tir.

5.8 Er mwyn cynorthwyo gyda'r trafodaethau, cyfyngwyd y rhestr hir o senarios i restr fer o 4 senario. Roedd yr opsiynau ar y rhestr fer yn cynnwys Prif Amcanestyniad LIC, gan y dylai hyn fod yn rhan sylfaenol o'r sail tystiolaeth, ynghyd â'r tri opsiwn a oedd yn hyrwyddo lefel o adeiladu tai a fyddai'n cyd-fynd â dynodiad Bwrdeistref Sirol Caerffili o fewn yr ardal dwf genedlaethol ac a fyddai'n cyflawni cydbwysedd poblogaeth mwy cynaliadwy trwy gynyddu'r boblogaeth oed gweithio yn y Fwrdeistref Sirol yn unol â dyheadau twf rhanbarthol.

- A – Prif Amcanestyniad ar sail 2018 LIC (198 uned y flwyddyn)

- I – Cyfraddau adeiladu tai hirdymor (373 uned y flwyddyn)
- J – Twf poblogaeth oed gweithio PRC (450 uned y flwyddyn)
- H – Parhad o'r CDLl mabwysiedig (575 uned y flwyddyn)

5.9 Esgorodd yr opsiynau ar drafodaeth sylweddol a chodwyd y materion cyffredinol a ganlyn:

- Angen mabwysiadu ffigwr dyheadol, yn hytrach na glynu at yr amcanestyniadau a fyddai'n arwain at farweiddio.
- Mae'n bwysig ein bod ni'n flaengar, mae angen poblogaeth sy'n helpu gweddill y boblogaeth.
- Beth am ail-wylltio yn hytrach na thwf?
- Mae angen ystyried yng nghyd-destun seilwaith a gwneud yn siŵr bod cynigion seilwaith yn cael eu hariannu a'u cysylltu â'r Metro a'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.
- Prin fod data Malc wedi newid yn y Cymoedd. Mae denu swyddi a thai fel modd o adfywio yn aneffeithiol.
- A oes angen i'r un boblogaeth o oed gweithio weithgynhyrchu'r un nifer o gynnyrch, a yw awtomeiddio yn golygu bod angen llai o bobl arnom?
- A yw twf mewn awdurdodau eraill wedi gwella ansawdd bywyd eu trigolion?
- Mae angen lledaenu twf ar draws y Fwrdeistref Sirol, gan fod pwysau ar y de gan mai dyma lle mae datblygwyr eisiau adeiladu.

5.10 Gwnaed sylwadau hefyd ar sail opsiwn-benodol

Amcanestyniad	**Sylwadau**
A - Prif Amcanestyniad yn seiliedig ar 2018 LIC	• O ystyried y materion presennol mae'n anodd eu rhagweld, boed yn uchel neu'n isel. • Bydd effeithiau Brexit a Covid yn cael effeithiau mwy hirdymor na'r hyn a ragwelir, a bydd hyn yn arwain at lai o dwf yn y boblogaeth a galw am dai. Bydd y galw am unedau bach o dai. • Hyd nes y byddwn yn sefydlu'r senario twf a ffefrir mae angen i ni fabwysiadu amcanestyniadau LIC fel man cychwyn. Yna mae angen i ni ystyried y rhesymau yn eu tro dros gyfiawnhau symud oddi wrth amcanestyniadau LIC.
H - Parhau â'r CDLl mabwysiedig	• Parhau â'r CDLl mabwysiedig - atgoffa bod apeliadau'r pwyllgor cynllunio wedi'u gwthio drwodd oherwydd bod datblygwyr yn dibynnu ar beidio â chyrraedd y targed o adeiladu tai.
I - Cyfraddau adeiladu tai hirdymor	• Mae angen ystyried y cyd-destun cymdeithasol-economaidd a daearyddol ehangach. • Mae hanfodion newid yn yr hinsawdd yn gofyn am gyn lleied o weithgarwch cynhyrchu CO2 â phosibl. • Mae hwn yn ymddangos fel nifer sy'n gyraeddadwy. • Gyda marwolaethau'n fwy na genedigaethau mae'n ansicr a ddylid adeiladu mwy na'r isafswm.

	• Mae hyn yn cyd-fynd yn fras â'r hyn sy'n gyraeddadwy o ystyried datblygiad y gorffennol yn yr ardal ac er nad yw'n cyfrif am y PRC mae twf poblogaeth oed gweithio eto'n fwy realistig gan y byddai'r ffigwr hwnnw yn ddyhead efallai yn seiliedig ar nifer o bethau anhysbys. Mae hefyd yn darged a allai ymgorffori cydymffurfiaeth tai fforddiadwy. • Lefel isaf ar ôl diystyru prif amcanestyniadau sail 2018 LIC. • Yr unig opsiwn sy'n cynnig y niferoedd isaf a fyddai'n cael ei dderbyn gan LIC. • Byddai adeiladu mwy yn broblemus.
J – Twf poblogaeth oed gweithio PRC	• Yn clymu â PRC, nifer uwch na'r 2 opsiwn cyntaf. • Yn cymryd agwedd ranbarthol. • Cyraeddadwy a realistig. • Mae'n ymddangos bod lefelau PRC yn taro'r lefel gywir o dwf. • Mwyaf realistig ond dal yn heriol. • Ymddengys mai dyma'r opsiwn mwyaf rhesymegol lle caiff anheddau eu hadeiladu yn dibynnu ar y boblogaeth oed gweithio. • Yn teimlo'n iawn ac yn bwynt canol. • Dyma'r lleiafswm i gyflawni Dyfodol Cymru. O edrych ar y ffigyrau bydd y prif gynnydd yn dod o fewnfudwyr i'r fwrdeistref. Bydd y rhain yn cael eu harwain gan ddatblygiadau a hyrwyddo Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Awgrymir y dylai ffigurau fod ychydig yn is rhwng cyfraddau adeiladu tai hirdymor a PRC - fel 400. Mae rhagfynegiadau LIC ar gyfer 2018 yn ymddangos yn isel iawn. • Yn unol â gofynion Cymru'r Dyfodol. • Dyma'r un sy'n cefnogi dyheadau Polisi ehangach Llywodraeth Cymru. • Mae'n bwysig i CBSC gynllunio'n gadarnhaol ar gyfer yr ardal er mwyn mynd i'r afael â heriau demograffig poblogaeth sy'n heneiddio a hefyd allfudo hanesyddol. • Mae'n hanfodol bod dyheadau economaidd PRC yn cael eu cyflawni am resymau cymdeithasol yn ogystal ag economaidd. • Mae hyn yn cyflawni lefel ganolig o dwf a fyddai'n gynaliadwy yn ein barn ni. • Uchelgeisiol ond cyraeddadwy.

5.11 Ar ddiwedd y seminar, gofynnwyd i randdeiliaid gwblhau arolwg yn nodi pa rai o'r opsiynau yr oeddent yn eu hystyried oedd fwyaf priodol ar gyfer yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd. Os nad oedd ymatebwyr yn cefnogi unrhyw un o'r pedwar senario ar y rhestr fer, roedd cyfle iddynt nodi pa senarios eraill yr oeddent yn eu hystyried yn briodol. Mynegodd dros hanner yr ymatebwyr (51%) gefnogaeth i Senario J, sef Twf Poblogaeth Oed Gweithio PRC fel y senario a ffefrir, gyda 29% yn cefnogi Senario I, sef Cyfraddau Adeiladu Tai Hirdymor, gydag 16% yn cefnogi Amcanestyniadiad LIC a 4% yn cefnogi parhau â'r CDLI mabwysiedig.

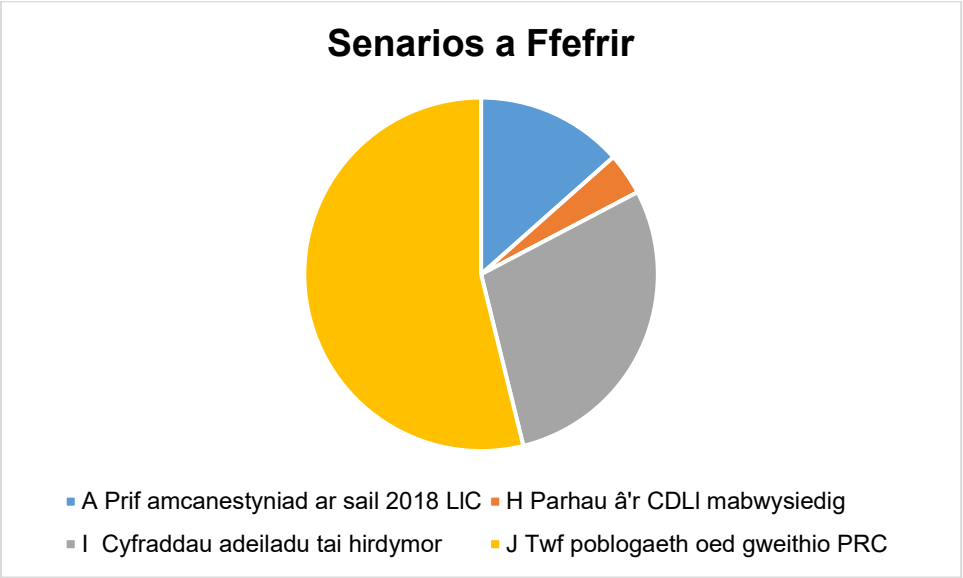

Figure 1: ***Senarios Twf a Ffefrir (Canlyniadau Cyfunol)***

Fforwm Ieuenctid

5.12 Cafwyd cyflwyniad yn egluro beth yw'r Cynllun Datblygu Lleol a beth mae'n ei gwmpasu. Roedd y cyflwyniad wedyn yn egluro rhai o'r tueddiadau poblogaeth allweddol a goblygiadau hynny i'r Fwrdeistref Sirol. Gwnaeth y Fforwm y sylwadau a ganlyn mewn perthynas â hyn:

- Mae myfyrwyr (cyfreithwyr, meddygon ac ati) yn symud allan o'r fwrdeistref oherwydd nad oes swyddi penodol yn bodoli o fewn y fwrdeistref.
- Angen gwell manwerthu, brandiau mwy lle bydd pobl yn gwario arian.
- Twristiaeth - mae pobl yn cael eu denu i'r ardal gan y castell, ond ychydig iawn arall sydd i'w wneud i ddenu pobl i aros yn y fwrdeistref am gyfnod hirach.

Datblygiadau Cadarnhaol a Negyddol

5.13 Gofynnwyd i'r grŵp am eu barn ar y pethau cadarnhaol a negyddol o ran datblygiadau newydd:

- Angen tai ecogyfeillgar / mwy cynaliadwy, paneli solar, datblygiad carbon niwtral, seilwaith gwyrdd ac ati.
- Angen mwy o fflatiau a fflatiau un a dwy ystafell wely ar gyfer myfyrwyr ac unigolion nad ydynt yn byw gyda theulu estynedig neu bobl eraill.
- Yr angen am dai fforddiadwy.
- Os nad yw'r maint eiddo cywir yn bodoli, yna bydd pobl yn edrych i symud allan o'r fwrdeistref
- Mae adeiladu tai newydd yn golygu y gallech golli mannau gwyrdd ac ati.

Lefelau Twf

5.14 Cyflwynwyd pedwar opsiwn twf a ffefrir, ynghyd ag esboniad o sut mae'r rhain yn cymharu â'r ffigurau presennol, yr angen am dai fforddiadwy a chyfraddau darparu tai yn y

gorffennol. Gofynnwyd i gyfranogwyr bleidleisio yn y sgwrs am nifer y tai y dylai'r CDLl fod yn cynllunio ar eu cyfer.

- Opsiwn 1 – 198 o gartrefi'r flwyddyn – 0 pleidlais
- Opsiwn 2 – 373 o gartrefi'r flwyddyn – 2 bleidlais
- Opsiwn 3 – 450 o gartrefi'r flwyddyn – 5 pleidlais
- Opsiwn 4 – 575 o gartrefi'r flwyddyn – 0 pleidlais

Cyflogaeth

5.15 Gofynnwyd i'r Fforwm Ieuenctid hefyd am eu barn am nifer y mathau o swyddi sydd ar gael yn y Fwrdeistref Sirol:

- Anodd dweud pa swyddi fyddai eu hangen o'r cynllun, mae diwydiant a chyflogaeth yn newid yn gyson oherwydd ffactorau fel pandemig Covid 19 a Brexit.
- Angen mwy o swyddi ar gyfer pobl ifanc, prentisiaethau ac ati.
- Swyddi ar gael ond nid dyma'r swyddi y mae pobl ifanc yn chwilio amdanynt ar hyn o bryd.
- Mae angen mwy o swyddi i leihau teithio a helpu i ddatgarboneiddio.
- Angen mwy o swyddi sy'n gofyn am lai o gymwysterau a phrofiad i ddarparu mwy o gyfleoedd i bobl ifanc neu'r rhai heb brofiad gwaith.
- Mae angen mwy o seilwaith trafnidiaeth i gefnogi cyflogaeth.

Casgliadau o Ymgysylltu ar Lefelau Twf

5.16 Denodd Amcanestyniadau Cyffredinol I a J y mwyafrif llethol o bleidleisiau, sy'n dangos yr ystod eang o lefelau poblogaeth a thai y mae'r rhan fwyaf o gyfranwyr yn eu hystyried yn dderbyniol ar gyfer y Fwrdeistref Sirol.

5.17 Denodd Amcanestyniad J bron i ddwy ran o dair o'r pleidleisiau, a mwy o bleidleisiau na chafodd y 3 amcanestyniad arall gyda'i gilydd yn y seminarau swyddogion, aelodau etholedig a rhanddeiliaid. Cefnogwyd y lefel hon o dwf hefyd gan y Fforwm Ieuenctid. Roedd rhai o'r rhesymau a roddwyd dros y dewis hwn yn nodi'n glir bod yr amcanestyniad hwn yn cydymffurfio'n fwy cywir â Chymru'r Dyfodol ac uchelgeisiau datganedig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ar gyfer ei heconomi. Mae'r rhesymau hyn yn dangos yn glir mai Amcanestyniad J fyddai'r opsiwn gorau ar gyfer y CDLl o ran yr archwiliad.

5.18 Adroddwyd ar allbwn y seminarau i Grŵp Ffocws y CDLl ar 11 Hydref 2021. Roedd yr adroddiad yn cynnwys yr argymhelliad canlynol i'r Grŵp Ffocws ei ystyried a gwneud ei argymhelliad i'r Cyngor ar:

1 Bod Amcanestyniad J, sef Amcanestyniad Twf Poblogaeth Oed Gweithio Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, yn cael ei ddefnyddio fel yr amcanestyniad sylfaenol ar gyfer y CDLl, a

2 Bod Amcanestyniad J yn cael ei ddefnyddio i lywio'r strategaeth sy'n datblygu ar gyfer y CDLl hyd at Gam y Strategaeth a Ffefrir ym mhroses y CDLl.

5.19 Cytunodd Grŵp Ffocws y CDLl ar y ddau argymhelliad.

6. Ymgysylltu ar Opsiynau Strategaeth

6.1 Er mwyn llywio datblygiad yr opsiynau strategaeth, cynhaliwyd dwy gyfres o seminarau. Cynlluniwyd y gyfres seminar gyntaf, a gynhaliwyd ym mis Tachwedd/Rhagfyr 2021, ar destun 'Ar gyfer Twf', i ledaenu gwybodaeth ac adnabod y sefyllfa gyffredinol a'r materion sy'n gysylltiedig â datblygu dull strategol o gyflawni gofynion tir y CDLl ledled y Fwrdeistref Sirol. Nod y seminarau hyn oedd ysgogi trafodaeth am y materion sy'n ymwneud â'r broses.

6.2 Cynlluniwyd yr ail gyfres o seminarau ar destun 'Strategaethau Amgen' i adeiladu ar y trafodaethau yn y seminarau 'Adeiladu Twf'. Cyflwynwyd chwe opsiwn strategaeth posibl i gyfranogwyr gan arwain at drafodaeth wedi'i hwyluso ar fanteision ac anfanteision pob opsiwn a pha mor realistig oedd pob opsiwn.

Cyfres Seminarau Ar Gyfer Twf

6.3 Cynhaliwyd cyfanswm o 8 seminar gyda'r Grŵp Swyddogion, y Grŵp Rhanddeiliaid, y Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymunedol a'r Fforwm Ieuenctid:

Seminarau	Nifer y Seminarau	Dyddiadau	Cyfanswm Presenoldeb
Grŵp Swyddogion	1	6 Rhagfyr 2021	15
Grŵp Rhanddeiliaid	2	16 Tachwedd 2021 23 Tachwedd 2021	25
Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned	4	25 Tachwedd 2021 1 Rhagfyr 2021 6 Rhagfyr 2021 14 Rhagfyr 2021	43 o aelodau etholedig, 4 cynghorydd cymuned
Fforwm Ieuenctid	1	17 Tachwedd 2021	9 o bobl ifanc, 2 weithiwr ieuenctid

6.4 Oherwydd cyfyngiadau Covid-19, cynhaliwyd cyfarfodydd swyddogion, rhanddeiliaid ac aelodau etholedig trwy Microsoft Teams. Gan fod nifer llai o gyfranogwyr, cynhaliwyd y Fforwm Ieuenctid fel gweithdy wyneb yn wyneb.

6.5 Gosododd rhan gyntaf y seminar y cefndir ar gyfer y drafodaeth, gan amlinellu tri opsiwn strategol posibl ar gyfer gwasgaru safleoedd. Roedd hyn yn cynnwys egluro sefyllfa bresennol y strategaeth a llwyddiannau a heriau'r CDLl mabwysiedig presennol. Eglurwyd yr opsiynau twf, a oedd eisoes wedi'u cymeradwyo gan Grŵp Ffocws y CDLl yn dilyn ymgysylltu â rhanddeiliaid mewn seminarau blaenorol, a nodwyd y gofynion tir y byddai angen i'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd sy'n cael eu datblygu eu cynnwys. Defnyddiwyd 3 rhan nesaf y seminar i amlinellu'r tri opsiwn gofodol ar gyfer gwasgaru gofynion tir y CDLl o bosibl:

Opsiwn 1: Gwasgaru

6.6 Mae'r opsiwn hwn yn dosbarthu gofynion y CDLl yn gyfartal ac yn deg ar draws y Fwrdeistref Sirol fel bod effeithiau a buddion datblygu yn cael eu lledaenu'n gyfartal ar draws cymunedau.

6.7 Mae mwy nag un sail ar gyfer ystyried sut y gellir dosbarthu datblygiad yn deg a defnyddiwyd 2 o'r opsiynau hyn fel enghreifftiau. Roedd y cyntaf yn cymryd y 5 ardal prif gynllun ac yn rhannu'r gofynion tai a thir cyflogaeth yn gyfartal rhwng yr ardaloedd (dosbarthiad gofodol cyfartal). Roedd yr ail yn defnyddio'r un ardaloedd prif gynllun ond yn cymhwyso gofynion y CDLl mewn modd pro-rata yn seiliedig ar gyfran y boblogaeth ym mhob ardal (effaith gyfartal ar bobl).

6.8 Y materion allweddol a godwyd gan gyfranogwyr oedd:

- Mae hollti datblygiad yn gymesur â phoblogaeth yn ymddangos yn arf di-fin gan ei fod yn anwybyddu'r angen i gael y dewis o safleoedd yn iawn.
- Ni ddylid gordanysgrifio mewn ardaloedd lle na fydd datblygiad yn digwydd.

Opsiwn 2: Aneddiadau wedi'u Targedu

6.9 Mae'r dull hwn yn ceisio dyrannu tir mewn lleoliadau penodol i fodloni nod neu ddyhead polisi. Defnyddiwyd dwy enghraifft eto i ddangos hyn, gan ddefnyddio dwy sail polisi sy'n deillio o bolisïau Cymru'r Dyfodol, sef:

1 Dyrannu safleoedd sy'n agos at bwyntiau Metro allweddol er mwyn sicrhau'r budd mwyaf o welliannau'r Metro (canolbwyntio ar reilffyrdd).

2 Dyrannu safleoedd sy'n agos at y prif aneddiadau yn yr hierarchaeth aneddiadau i gyflawni datblygiad gyda phrif ddinasoedd a threfi a chanol tref yn gyntaf.

6.10 Goblygiad allweddol yr opsiwn hwn yw y gall rhai aneddiadau fod y tu allan i'r cwmpas ar gyfer dyrannu yn dibynnu ar y ffocws polisi a ddewisir. Yn achos y ddwy enghraifft, y mater allweddol yw nad yw Coed Duon ar reilffordd ac felly ei fod wedi'i hepgor o'r dull sy'n canolbwyntio ar y rheilffyrdd, tra ei fod wedi'i gynnwys yn yr ail un. Arweiniodd hepgor y Coed Duon at drafodaeth ynghylch integreiddio Coed Duon yn fwy uniongyrchol i rwydwaith y Metro.

6.11 Arweiniodd yr opsiwn hwn at fwy o drafodaeth a'r materion allweddol a godwyd oedd:

- Mae'r cysylltiadau teithio a ddangosir rhwng y gogledd a'r de oherwydd eu bod yn seiliedig ar reilffordd. Byddai'n gamarweiniol dibynnu ar y rhain yn unig ac anwybyddu'r cysylltiadau dwyrain-gorllewin sydd wedi'u hen sefydlu.
- Angen darparu seilwaith hamdden a gwyrdd.
- Mae llifogydd yn bryder.
- Angen gwella cysylltiadau trafnidiaeth a datblygu Blaenau'r Cymoedd.

Opsiwn 3: Safleoedd Strategol neu Allweddol

6.12 Mae'r opsiwn hwn yn ceisio darparu ar gyfer nifer sylweddol o ofynion y CDLl naill ai ar safle strategol neu ar nifer fach o safleoedd allweddol mawr iawn, gyda gweddill gofyniad y CDLl yn cael ei wasgaru ar draws y Fwrdeistref Sirol.

6.13 Yr enghraifft ar gyfer yr opsiwn hwn oedd y strategaeth o'r CDLl Newydd cyntaf a dynwyd yn ôl a oedd yn clustnodi safle strategol ym Maesycwmer, gyda gweddill gofyniad y CDLl yn cael ei gynnwys ar safleoedd llai ar draws y Fwrdeistref Sirol.

6.14 Arweiniodd yr opsiwn hwn at lefel dda o drafodaeth a chafwyd ymatebion cadarnhaol gyda nifer o gyfranogwyr yn nodi'r manteision sylweddol a allai ddod yn sgil dyraniad mawr. Y materion allweddol a godwyd mewn perthynas â'r opsiwn hwn oedd:

- Mae angen cyfleoedd cyflogaeth ochr yn ochr â'r tai oherwydd maint y safle.
- Gwrthdaro posibl gyda phwyslais LIC ar ganolbwyntio datblygiad yn agos at ganol trefi?
- Mae llawer o ddatblygiadau yn agos at ganolfannau penodol ac mae'n ymddangos bod mwy o risg yn gysylltiedig â'r opsiwn hwn nag Opsiwn 2.

- Pryder ynglŷn â graddfa'r safle strategol, a'r ffaith ei fod wedi'i gynnwys yn y CDLl a dynnwyd yn ôl, nad aeth ymlaen.

Trafodaethau Cyffredinol

6.15 Yn dilyn y ddadl ar yr opsiynau unigol, cafwyd trafodaeth ar y tri opsiwn ac roedd y pwyntiau allweddol a gododd o'r rhain fel a ganlyn:

- Y farn gyffredinol oedd y byddai'r opsiwn strategaeth priodol rhywle rhwng opsiynau 2 a 3.
- Dim ond os yw'r strategaeth twf arfaethedig yn gynaliadwy y bydd y Cynllun yn llwyddo - nid yw twf yn gynhenid ddrwg.
- Nid oes digon o ffocws i'r strategaeth wasgaru.
- Mae gan Awdurdod Cynllunio Lleol gyfrifoldeb i gynllunio'n gadarnhaol ar gyfer twf yn unol â Chymru'r Dyfodol.
- Angen ystyried gallu amgylcheddol ardaloedd.
- Mae angen gwella'r rhwydwaith bysiau yn ogystal â'r rhwydwaith rheilffyrdd.

Fforwm Ieuenctid

6.16 Cynhaliwyd sesiwn gweithdy gyda'r Fforwm Ieuenctid. Eglurwyd strategaeth bresennol y CDLl mabwysiedig i'r Fforwm, ynghyd â beth mae hynny'n ei olygu i ddatblygiadau newydd. Eglurwyd hefyd y gellid ymdrin â dosbarthiad gofodol datblygiadau newydd mewn nifer o ffyrdd:

- gwasgaru datblygiadau o amgylch y Fwrdeistref Sirol.
- targedu datblygiadau yng nghanol trefi a/neu fannau gyda thrafnidiaeth gyhoeddus dda; neu
- lleoli datblygiadau ar nifer fach o safleoedd mawr iawn.

6.17 Darparwyd map o'r Fwrdeistref Sirol yn dangos y trefi a'r aneddiadau, y rhwydwaith ffyrdd a rheilffyrdd ac ardaloedd tai a chyflogaeth presennol. Gofynnwyd i'r cyfranogwyr osod symbolau sy'n cynrychioli tai, cyflogaeth, hamdden, cyfleusterau cymunedol ac ynni adnewyddadwy ar fap mawr o'r Fwrdeistref Sirol er mwyn nodi ymhle roeddent yn meddwl y dylai gwahanol fathau o ddatblygiadau fynd ac egluro'r rhesymau pam.

6.18 Dewisodd y grŵp batrwm datblygu gwasgaredig. Roedd y pwyntiau trafod allweddol yn cynnwys:

- Targedu datblygiad o amgylch canol trefi, lle mae gwell cyfleusterau, mwy o wasanaethau a chysylltiadau â chludiant cyhoeddus.
- Datblygu canol trefi a chanolfannau manwerthu i fod yn debycach i Ferthyr a Chaerdydd, angen mwy o siopau, manwerthwyr mawr, a siopau i bobl iau.
- Ni fynegwyd awydd i ganol trefi ddod yn ardaloedd i bobl fyw ynddynt yn hytrach na chanolfannau manwerthu – problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol.
- Angen mwy o gyfleoedd cyflogaeth. Diffyg swyddi crefftus a chyflog uchel.
- Mae pobl ifanc yn gadael y fwrdeistref i weithio ac nid oes ganddynt reswm i ddod yn ôl.
- Prifysgolion da y tu allan i'r fwrdeistref, ond dim swyddi graddedig i gael pobl ifanc i aros yn yr ardal a dechrau teuluoedd ac ati.

- Dylid lleoli tai yn agos at gysylltiadau cludiant.
- Mwy o fflatiau i bobl ifanc, gellid lleoli'r rhain yn agosach at orsafoedd trenau a byddai hynny'n denu myfyrwyr a gweithwyr proffesiynol ifanc.
- Gormod o dai teras, dim cymysgedd digon da o dai yn y fwrdeistref.
- Angen tai sy'n gallu addasu i wahanol anghenion - trigolion oedrannus er enghraifft.

Seminar Strategaethau Amgen

6.19 Mae barn y grwpiau ymgysylltu a fynegwyd fel rhan o'r seminarau 'Ar gyfer Twf' wedi llywio datblygiad yr Opsiynau Strategaeth Amgen. Cynhaliwyd sesiynau seminar pellach i drafod yr opsiynau strategaeth yn fanylach. Cynhaliwyd cyfanswm o 8 sesiwn seminar gyda'r grwpiau ymgysylltu:

Seminarau	Nifer y Seminarau	Dyddiadau	Cyfanswm Presenoldeb
Grŵp Swyddogion	1	8 Chwefror 2022	20
Grŵp Rhanddeiliaid	2	17 Chwefror 2022 23 Chwefror 2022	20
Grŵp Aelodau Etholedig a Chynghorwyr Cymuned	3	17 Chwefror 2022 21 Chwefror 2022 23 Chwefror 2022	22 aelod etholedig, 4 cynghorydd cymuned
Fforwm Ieuenctid	1	3 Mawrth 2022	5 o bobl ifanc, 2 weithiwr ieuenctid

6.20 Yn ystod y sesiynau, esboniwyd sut y datblygwyd y strategaethau amgen. Amlinellwyd pob un o'r strategaethau amgen a rhoddwyd syniad o'r mathau o safleoedd ymgeisiol a allai fod yn addas o dan bob un o'r opsiynau strategaeth. Nodwyd yn glir bod y safleoedd ymgeisiol yn dal yn y broses o gael eu hasesu ac felly, er y gallai safle fodloni opsiwn strategaeth benodol o ran lleoliad, roedd angen asesiad pellach i benderfynu a oedd yn gwbl addas ar gyfer ystyriaeth bellach.

Opsiwn 1: Parhau â Strategaeth y CDLl Mabwysiedig

6.21 Y materion allweddol mewn perthynas â'r opsiwn strategaeth hwn oedd

- Mae'r strategaeth hon eisoes yn methu gan arwain at yr Adolygiad presennol o'r CDLl.
- Mae risg sylweddol na fydd safleoedd yn parhau i gael eu datblygu.
- Mae'r strategaeth hon yn lleoli datblygiad lle mae ei angen.
- Yn dibynnu'n drwm ar ddatblygu tir llwyd.

Opsiwn 2: Ffocws ar Flaenau'r Cymoedd

- Er nad yw Blaenau'r Cymoedd wedi bod yn ddeniadol i ddatblygwyr yn y gorffennol, a fyddai gogledd y Fwrdeistref Sirol yn fwy deniadol o ganlyniad i weithio gartref?
- Mae eiddo yn yr ardal yn gwerthu'n gyflym - tystiolaeth bod galw.
- Mae ardal Blaenau'r Cymoedd yn lle deniadol i fyw ac yn cynnig cyfleoedd hamdden a thwristiaeth posibl.
- Mae'r cyngor yn mynd i'r afael â mater y llwybr gwydnwch, ni ddylai hyn fod yn groes i'r opsiwn hwn.
- Cytundeb cyffredinol y dylai'r cyngor fod yn ceisio mwy o ddatblygiad yn y maes hwn.

Opsiwn 3: Safle Strategol Allweddol

- Gall canolbwyntio datblygiad mewn un ardal atal darparu tai fforddiadwy mewn mannau eraill.
- A fydd darpariaeth cyflogaeth yn rhan o'r safle strategol?
- I ba raddau y byddai cynefinoedd yn cael eu diogelu, ac a fyddai'n bodloni polisi Cymru'r Dyfodol ar wytnwch ecolegol?
- Sut byddai'r safle strategol yn gwella teithio cynaliadwy a theithio llesol?
- A fyddai'r opsiwn hwn yn dderbyniol o dan bolisi cynllunio cenedlaethol - y farn bod angen hyrwyddo safleoedd dros 1,000 o anheddau drwy Gynllun Datblygu Strategol a bod y cynnig yn cynnwys darparu ffordd newydd.

Opsiwn 4: Ffocws ar y Metro

- Byddai'n dibynnu ar gysylltiad traws-dyffryn yn ardal canol y cymoedd.
- Gall fod yn anodd gwireddu datblygiadau di-gar.
- Beth yw'r nodau trafnidiaeth allweddol ar gyfer yr opsiwn strategaeth hon?
- Byddai problemau ym Maesycwmer yn parhau os na nodir safle strategol.

Opsiwn 5: Ffocws ar Ganol y Dref

- Nid yw pellter beicio 20 munud yn gwneud synnwyr gan ei fod yn gorchuddio ardal rhy fawr, dylai ddefnyddio pellter cerdded neu bellter penodol.
- Byddai Basn Caerffili yn ddadleuol oherwydd y llain las.
- Ni fyddai'r opsiwn hwn yn helpu Blaenau'r Cymoedd.
- Gallai'r opsiwn hwn olygu y byddai safleoedd yn llai ac yn fwy cynaliadwy.

Opsiwn 6: Ffocws ar Fasn Caerffili

- Nid yw'n rhoi fawr o sylw i adfywio mewn mannau eraill.
- Nid yw'n bodloni dyheadau LIC o ran yr amgylchedd na'r economi.
- Byddai angen diogelu lleiniau tir glas rhwng awdurdodau.
- Byddai hyn yn cynyddu tai cymdeithasol yn y de ac yn gwaethygu'r unedau gwag yn y gogledd.
- Byddai hyn yn adnewyddu'r gwrthwynebiadau ar raddfa fawr a godwyd ar y CDLl a dynnwyd yn ôl.

Sylwadau Cyffredinol

- A ellir dwyn ynghyd strategaeth hybrid o rannau o'r opsiynau hyn?
- Pryder nad yw tirfeddianwyr wedi cyflwyno safleoedd yn y Blaenau.
- Mae angen sicrhau bod safleoedd gyda chaniatâd cynllunio yn cael eu datblygu mewn gwirionedd.
- Gall y cyngor nodi safleoedd heblaw safleoedd ymgeisiol e.e. tir y mae'r cyngor yn berchen arno.

6.22 Ar ddiwedd y seminarau, gofynnwyd i'r rhai a oedd yn bresennol gwblhau arolwg ar ba rai o'r strategaethau amgen yr oeddent o'r farn oedd fwyaf priodol ar gyfer y cynllun a pha elfennau strategaeth oedd bwysicaf i'w cynnwys yn y Strategaeth a Ffefrir.

6.23 O ran pa opsiwn strategaeth oedd fwyaf priodol ar gyfer y Strategaeth a Ffefrir, yr opsiwn hybrid oedd y ffefryn clir gan gofrestru 26 o'r 48 pleidlais a fwriwyd. Opsiwn 5, gyda 9 pleidlais ac opsiwn 3 gydag 8 pleidlais oedd yr opsiynau nesaf a ffefrir.

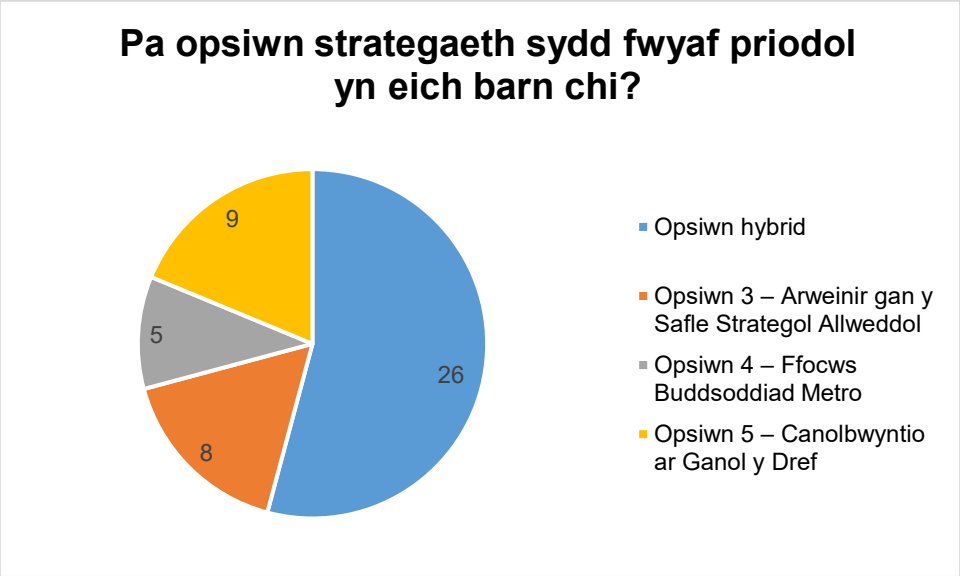

Figure 2: ***Opsiwn Strategaeth a Ffefrir (Canlyniadau Cyfunol)***

6.24 Cynigiodd yr arolwg barn gyfle i'r rhai a ddewisodd yr opsiwn hybrid, ddewis pa un o'r opsiynau strategaeth ddylai gynnwys yr opsiwn hybrid. Dewis 4 gafodd y nifer fwyaf o bleidleisiau gyda 19 o bleidleisiau, tra bod Opsiwn 3, gyda 14 o bleidleisiau, ac Opsiwn 5, gyda 13 o bleidleisiau, yn ail agos. Yn amlwg nid oedd Opsiynau 1 (3 pleidlais), Opsiwn 2 (5 pleidlais) ac Opsiwn 6 (2 Bleidlais) yn ddewisiadau a ffefrir.

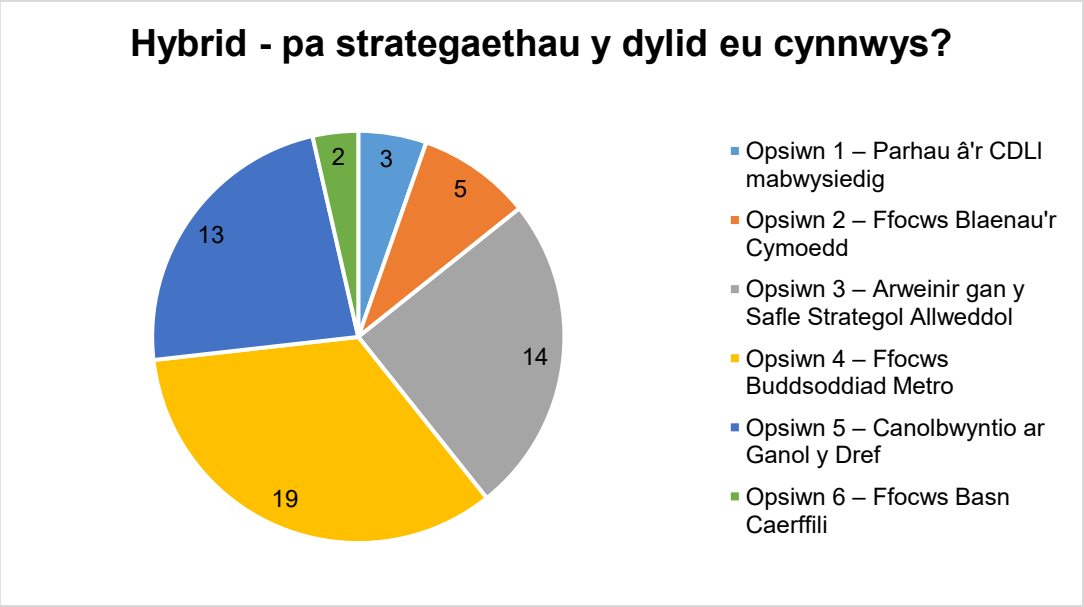

Figure 3: ***Cydrannau'r Opsiwn Hybrid (Canlyniadau Cyfunol)***

6.25 Yna gofynnodd yr arolwg am farn y rhai a oedd yn bresennol ar ba elfennau strategaeth ddylai fod yn rhan o'r Strategaeth a Ffefrir. Nodwyd cyfanswm o 14 o elfennau strategaeth, sef:

- Mynd i'r afael ag anghenion cyflogaeth ar draws y Fwrdeistref Sirol.
- Dyrannu safle strategol .
- Caniatáu ar gyfer twf ym Masn Caerffili.
- Caniatáu ar gyfer twf yng Nghymoedd Sirhywi Isaf ac Ebwy.
- Caniatáu ar gyfer twf ym Mlaenau'r Cymoedd.
- Caniatáu ar gyfer twf yng Nghanol y Cymoedd.
- Darparu tai fforddiadwy yn yr ardaloedd mwyaf anghenus.
- Hwyluso gwelliant strategol i briffyrdd ar yr A472.
- Canolbwyntio ar ddatblygiad yn agos at ganol trefi.
- Canolbwyntio datblygiad yn agos at nodau metro.
- Cyfyngu ar dwf ym Masn Caerffili.
- Cyfyngu ar dwf yng Nghymoedd Sirhywi Isaf ac Ebwy.
- Cyfyngu ar dwf yng Nghanol y Cymoedd.

6.26 Canolbwyntio datblygiad ar nodau Metro (30 pleidlais) a mynd i'r afael ag anghenion cyflogaeth (28 pleidlais) oedd yr elfennau â'r sgôr uchaf. Derbyniodd chwech o'r elfennau 11 neu lai o bleidleisiau tra derbyniodd y 6 elfen ganlynol 20 pleidlais neu fwy:

- Dyrannu safle strategol (21 Pleidlais).
- Caniatáu ar gyfer twf ym Mlaenau'r Cymoedd (25 Pleidlais).
- Caniatáu ar gyfer twf yng Nghanol y Cymoedd (23 Pleidlais).
- Darparu tai fforddiadwy yn yr ardaloedd â'r angen mwyaf (25 Pleidlais).
- Hwyluso gwelliant strategol i briffyrdd ar yr A472 (20 Pleidlais).
- Canolbwyntio datblygiad yn agos at ganol trefi (21 Pleidlais).

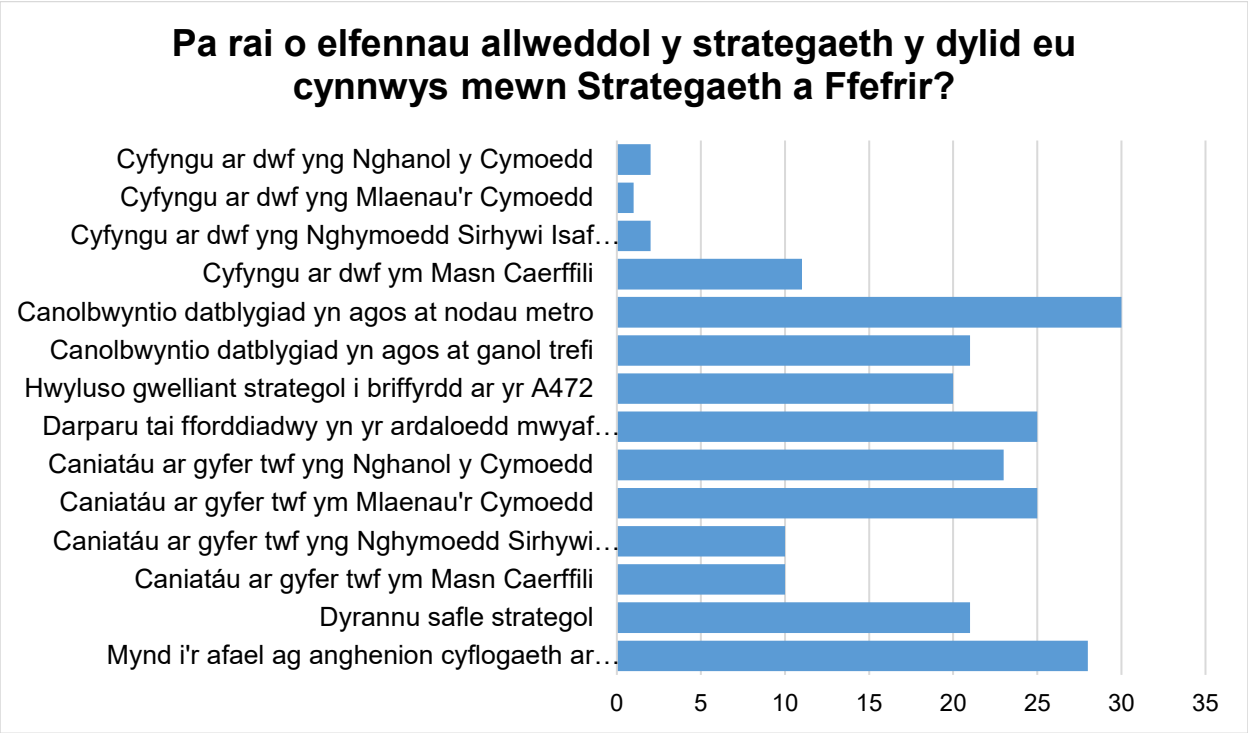

Figure 4: ***Elfennau Strategaeth Allweddol (Canlyniadau Cyfunol)***

Fforwm Ieuenctid

6.27 Cynhaliwyd cyfarfod ar-lein gyda'r Fforwm Ieuenctid, lle esboniwyd yr opsiynau ar gyfer lleoli datblygiad newydd. Cynhaliwyd pôl piniwn ar-lein ar ba bethau oedd yn cael eu hystyried fel y rhai pwysicaf wrth benderfynu ble mae datblygiadau newydd fel cartrefi a swyddi yn mynd.

Pa un ydych chi'n meddwl sydd bwysicaf wrth benderfynu i ble mae datblygiad newydd yn mynd? (Dewiswch gymaint ag y dymunwch)	Nifer y pleidleisiau
A. Lleoli cartrefi a swyddi newydd mewn mannau yn agos at ganol trefi	2
B. Lleoli cartrefi a swyddi newydd yn agos at orsafoedd trenau a bysiau	3
C. Adeiladu mwy o dai fforddiadwy mewn lleoedd â'r angen mwyaf	4
D. Darparu swyddi ar draws y Fwrdeistref Sirol	4
E. Dyrannu safleoedd a fyddai'n helpu i gyflawni gwelliannau ffyrdd	0
F. Dyrannu safleoedd defnydd cymysg (cartrefi, swyddi a chyfleusterau cymunedol eraill mewn un lleoliad	3

6.28 Gofynnwyd i'r cyfranogwyr esbonio pam y gwnaethant ddewis yr opsiynau a wnaethant:

- Nid ydynt yn gyrru ar hyn o bryd; felly nid yw ffyrdd yn cael eu hystyried yn fater arwyddocaol.
- Effaith amgylcheddol, er y byddai hyn yn cynorthwyo tagfeydd gall achosi niwed i'r amgylchedd, bioamrywiaeth, ansawdd aer ac ati.
- Argyfwng tai yn cael ei ystyried yn bwysicach na gwelliannau ffyrdd newydd.

6.29 Yna gofynnwyd i'r cyfranogwyr a oeddent yn meddwl y byddai'n well lleoli llawer o dai mewn un lleoliad ar safle allweddol neu leoli tai newydd ar lawer o safleoedd llai.

Ydych chi'n meddwl y byddai'n well lleoli llawer o dai mewn un lleoliad ar safle allweddol neu leoli tai newydd ar lawer o safleoedd llai? (Ddewis un)	Nifer y pleidleisiau
A. Safle allweddol (llawer o dai mewn un lleoliad)	1
B. Safleoedd llai (llai o dai mewn llawer o leoliadau)	1
C. Cyfuniad o'r ddau	4

6.30 Yn olaf, gofynnwyd i'r cyfranogwyr ym mha ardaloedd o'r Fwrdeistref Sirol yr oeddent yn meddwl y dylid lleoli datblygiadau newydd.

Ble yn eich barn chi y dylem fod yn lleoli tai a chyflogaeth newydd? (Dewiswch gynifer o feysydd ag y dymunwch)	Nifer y pleidleisiau
A. Blaenau'r Cymoedd (Bargod, Tredegar Newydd hyd at Rymni)	3
B. Ystrad Fwyaf ardal Mynach (Ystrad Mynach, Nelson, Hengoed, Gelligaer)	0
C. Ardal Coed Duon Fwyaf (Coed Duon, Oakdale, Pontllan-fraith, Maesycwmer)	3
D. Basn Caerffili (Caerffili, Cwm Aber, Bedwas, Machen, Llanbradach)	0
E. Rhisga Trecelyn (Rhisga, Abercarn, Trecelyn, Ynysddu, Cwmfelinfach)	0

Casgliadau o Ymgysylltu ar Opsiynau Strategaeth

6.31 Mae'r asesiadau o'r opsiynau strategaeth wedi diystyru opsiynau 1, 2 a 6 fel opsiynau posibl i'w hystyried fel y Strategaeth a Ffefrir ar gyfer y CDLl sydd ar ddod. Mae hynny'n gadael Opsiynau 3, 4 a 5 fel sail bosibl ar gyfer y Strategaeth a Ffefrir.

6.32 Fodd bynnag, roedd yn amlwg gan y Grŵpiau Ymgysylltu mai opsiwn hybrid yn cynnwys elfennau allweddol o Opsiynau 3, 4 a 5 oedd fwyaf ffafriol. Elfennau allweddol y strategaethau hyn yr ystyrir eu bod yn briodol i'w cynnwys yn y Strategaeth a Ffefrir yw:

- Canolbwyntio datblygiad ar nodau Metro.
- Mynd i'r afael ag anghenion cyflogaeth ar draws y Fwrdeistref Sirol.
- Dyrannu safle strategol.
- Caniatáu ar gyfer twf ym Mlaenau'r Cymoedd.
- Caniatáu ar gyfer twf yng Nghanol y Cymoedd.
- Darparu tai fforddiadwy yn yr ardaloedd mwyaf anghenus.
- Hwyluso gwelliant strategol i'r briffordd ar yr A472.
- Canolbwyntio datblygiad yn agos at ganol trefi .

6.33 Er nad oedd llawer o ymatebwyr o'r farn y dylid canolbwyntio twf sylweddol ar Fasn Caerffili na Chymoedd Sirhywi Isaf ac Ebwy, byddai'n ofynnol i'r prif drefi yn yr ardal hon (Caerffili a Rhisga) gynnwys elfen o dai a chyflogaeth newydd yn unol â'r elfennau strategaeth i ganoli datblygiad yn agos at ganol trefi a hefyd er mwyn mynd i'r afael ag anghenion cyflogaeth ar draws y Fwrdeistref Sirol. Byddai ardaloedd preswyl eraill sy'n bellter cerdded a beicio priodol i orsafoedd rheilffordd ar reilffyrdd Cwm Rhymni ac Ebwy hefyd yn cael eu hystyried yn lleoliadau priodol ar gyfer datblygu.

Grŵp Ffocws y CDLl

6.34 Yng ngoleuni canlyniad y gyfres seminarau, a oedd yn nodi y dylai strategaeth hybrid fod yn sail i'r Strategaeth a Ffefrir, yn deillio o gyfuniad o Opsiynau 3, 4 a 5, gwnaed argymhelliad i Grŵp Ffocws y CDLl fel a ganlyn:

Bod y Strategaeth a Ffefrir a ddefnyddir fel sail i'r CDLl yn strategaeth hybrid yn seiliedig ar elfennau o Opsiwn 3: Safle Strategol, Opsiwn 4: Ffocws ar y Metro ac Opsiwn 5: Ffocws ar Ganol y Dref.

6.35 Cafodd canlyniadau'r gyfres seminarau eu hystyried gan Grŵp Ffocws y CDLl mewn cyfarfod a gynhaliwyd ar 14 Mawrth 2022. Pleidleisiodd yr aelodau'n unfrydol dros yr argymhellion.

Y Strategaeth a Ffefrir

6.36 Mae'r Strategaeth a Ffefrir wedi'i datblygu a'i pharatoi ar sail tri Argymhelliad Grŵp Ffocws y CDLl.

Appendix 1: Rhestr o Sefydliadau a Wahoddwyd – Grŵp Rhanddeiliaid

Fforwm 50+
Age Cymru
Amity Planning
Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
Arup
Asbri Planning
Cartrefi Barrett
Barton Willmore
Cyngor Blaenau Gwent
Boyer Planning
Cyngor Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog
Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr
Brinsons
Cymdeithas Agregau Prydain
CADW
Clwb Busnes Caerffili
Beicwyr Mynydd Caerffili
Caerffili Dros 50
Rhwydwaith Rhieni Caerffili
Ymgyrch Diogelu Cymru Wledig
Cyngor Caerdydd
Awdurdod Glo
Coleg y Cymoedd
Coleg Gwent
Cydffederasiwn Diwydiant Prydain Cymru (CBI)
Cooke and Arkwright
Cymdeithas Gymunedol Cwm Calon
Cartrefi Davies
Comisiwn Dylunio Cymru
Anabledd Cymru
Undeb Amaethwyr Cymru
Ffederasiwn Busnesau Bach Cymru
Fields in Trust
Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru
Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Gwent (GAVO)
Geraint John Planning
Ymddiriedolaeth Archeolegol Morgannwg Gwent
Ymddiriedolaeth Natur Morgannwg
Cymdeithas Green Lane
Groundwork Cymru
Guys a Gals
Heddlu Gwent
Ymddiriedolaeth Natur Gwent
Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi
Cadwch Gymru'n Daclus
Lichfields
LINC Cymru
Cartrefi Llanmoor
LRM
Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful
MIND
Cymdeithas Cynnyrch Mwynol
Mobile UK
Cyngor Sir Fynwy
Y Grid Cenedlaethol
Cyfoeth Naturiol Cymru
Network Rail
Cyngor Casnewydd
Partneriaeth Gymunedol Oakdale a Phenmaen
Persimmon Homes
Cymorth Cynllunio Cymru
Pobl
Iechyd Cyhoeddus Cymru
RE Phillips
Race Equality First
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Cartrefi Redrow
Right From The Start
Risca Riders
Grŵp RPS
RSPB Cymru
Ymddireidolaeth Cadwraeth Castell Rhiw'r Perrai (RCPT)
RWE Renewables
Byddin yr Iachawdwriaeth
Savills
Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru
Chwaraeon Cymru
Stagecoach
Sullivan Land Planning
Taylor Wimpey
Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen
Trafnidiaeth Cymru
Turley
United Welsh
Cyngor Bro Morgannwg
Croeso Cymru
Vodafone
Tai Wales & West
ICE Cymru
Comisiynydd y Gymraeg
Dŵr Cymru
Coed Cadw
Grŵp WYG

Appendix 2: Nodiadau Grŵp Ffocws y CDLl

Cyfarfod Grŵp Ffocws y CDLl

18 Mawrth 2021 2pm

Presenoldeb

Cynghorydd Sean Morgan - Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet dros yr Economi a Menter (Cadeirydd)
Cynghorydd Ross Whiting - Aelod Cabinet dros Ddysgu a Chyflawniad
Cynghorydd Eluned Stenner - Aelod Cabinet dros Gyllid, Perfformiad a Gwasanaethau Cwsmeriaid
Cynghorydd John Ridgewell - Aelod Cabinet dros yr Amgylchedd a Seilwaith
Cynghorydd Lisa Phipps - Aelod Cabinet dros Dai ac Eiddo
Cynghorydd Shayne Cook - Aelod Cabinet dros Ofal Cymdeithasol
Cynghorydd Nigel George - Aelod Cabinet dros Wastraff a Gwarchod y Cyhoedd
Cynghorydd Colin Gordon - Aelod Cabinet dros Wasanaethau Corfforaethol
Cynghorydd Roy Saralis - Cadeirydd y Pwyllgor Cynllunio
Cynghorydd Elizabeth Aldworth - Is-Gadeirydd y Pwyllgor Cynllunio
Cynghorydd Andrew Whitcombe - Cadeirydd y Pwyllgor Craffu Tai ac Adfywio
Cynghorydd Christine Forehead - Is-Gadeirydd Pwyllgor Craffu Tai ac Adfywio
Cynghorydd Colin Mann - Arweinydd y Prif Grŵp Gwrthblaid
Cynghorydd John Taylor - Aelod Enwebedig o'r Prif Grŵp Gwrthblaid
Cynghorydd Nigel Dix - Aelod Enwebedig yn Cynrychioli'r Grŵp Annibynnol
Rhian Kyte - Pennaeth Adfywio a Chynllunio
Marcus Lloyd - Pennaeth Seilwaith
Liz Lucas - Pennaeth Gwasanaethau Cwsmeriaid a Digidol
Rob Hartshorn - Pennaeth Gwarchod y Cyhoedd, Gwasanaethau Cymunedol a Hamdden
Sue Richards - Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg
Gareth Jenkins - Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Plant
Keri Cole - Prif Swyddog Addysg
Ryan Thomas - Rheolwr Gwasanaethau Cynllunio
Dave Lucas - Arweinydd Tîm Cynllunio Strategol
Victoria Morgan - Prif Gynllunydd (Hwylusydd Grŵp Ffocws y CDLl)
Lisa James – Prif Gynllunydd
Ian Mullis – Cynlluniwr
Ben Jones – Cynllunydd Cynorthwyol
Jane Roberts-Waite – Rheolwr Cydgysylltu Strategol, Cartrefi Caerffili

Ymddiheuriadau

Mark Williams - Pennaeth Gwasanaethau Eiddo Dros Dro
Rob Tranter - Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Swyddog Monitro
Kath Peters - Rheolwr Polisi Corfforaethol
Steve Harris - Pennaeth Cyllid Corfforaethol a Swyddog Adran 151
Lynne Donovan - Pennaeth Gwasanaethau Pobl
Shaun Couzens - Prif Swyddog Tai
Cynghorydd Philippa Marsden - Arweinydd

1 Croeso a Chyflwyniadau

Cyflwynodd y tîm CDLl eu hunain a nodi eu cyfrifoldebau maes pwnc unigol.

2 Cytuno ar Gylch Gorchwyl Grŵp Ffocws y CDLl

Cytunwyd y dylid diwygio paragraff 6.1 i gyfeirio y dylai'r Aelod Cabinet sydd â chyfrifoldeb am faterion cynllunio strategol fod yn gadeirydd y cyfarfod, yn hytrach na nodi teitl aelod cabinet penodol, gan y gallai teitlau aelodau cabinet newid yn ystod cyfnod paratoi'r cynllun.

Gofynnodd y Cynghorydd Dix a fyddai'r un Aelod Cabinet yn cadeirio Grŵp Ffocws y CDLl yn ystod y broses o baratoi'r cynllun cyfan. Dywedwyd y byddai'r gadair yn aros gyda swydd y cabinet a oedd yn gyfrifol am Gynllunio Strategol ac y byddai'n newid pe bai'r person yn y swydd honno'n newid. Dywedwyd hefyd mai penodiad gwleidyddol oedd hwn.

3 Trosolwg o'r broses gwneud penderfyniadau

Rhoddodd Dave Lucas gyflwyniad byr yn rhoi trosolwg o'r broses benderfynu a Grŵpiau Llywodraethu'r CDLl.

Gofynnodd y Cynghorydd Dix a fyddai'r sleidiau'n cael eu hanfon at yr aelodau ar ffurf PDF. Rhoddwyd cadarnhad y bydd y nodiadau a gymerwyd yng nghyfarfodydd Grŵp Ffocws y CDLl yn cael eu hanfon at Gynghorwyr a gellid atodi'r sleidiau fel rhan o hyn.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Morgan at adran 3 o'r cylch gorchwyl, a oedd yn nodi bod angen i ni symud y cynllun yn ei flaen ac nid ceisio ailedrych ar faterion a phenderfyniadau a ystyriwyd yn flaenorol. Gofynnodd am eglurhad, unwaith y bydd pwnc wedi'i gwmpasu a'r penderfyniad wedi'i wneud, na fyddem yn gallu ailedrych ar y penderfyniad hwnnw.

Amlinellwyd mai dim ond cyfnod o 3.5 mlynedd oedd yna a chyfanswm llithriad o dri mis ar gyfer paratoi'r cynllun. Mae'r amserlen yn dynn iawn, ac mae angen symud ymlaen, neu ni fydd yr amserlen yn cael ei bodloni.

Gofynnodd y Cynghorydd Dix a fyddai hyblygrwydd i ailystyried materion o ganlyniad i newidiadau, er enghraifft deddfwriaeth newydd ar faterion amgylcheddol neu lesiant. Cadarnhawyd pe bai unrhyw newidiadau arwyddocaol mewn amgylchiadau megis deddfwriaeth newydd, byddai hyn yn cael ei ddwyn i sylw Grŵp Ffocws y CDLl yn y cyfarfod nesaf ac, os oedd angen, gellid trafod unrhyw oblygiadau.

4 Crynodeb o broses y CDLl a chyfranogiad y Grŵp Ffocws

Cafwyd cyflwyniad ar broses y CDLl a chyfranogiad y Grŵp Ffocws, yn nodi 6 cham y broses o baratoi'r cynllun.

Amlygwyd y bydd angen newid dyddiad Grŵp Ffocws y CDLl a drefnwyd ar gyfer mis Medi er mwyn caniatáu i fewnbwn y Fforwm Ieuenctid gael ei ystyried.

Gofynnodd y Cynghorydd Whitcombe a yw'r Cynllun Cyn-Adneuo yn ddogfen ddyheadol neu'n nodi fersiwn gyntaf o'r hyn fydd y Cynllun? Cadarnhawyd bod y Cynllun Cyn-Adneuo (neu'r Strategaeth a Ffefrir) yn ddogfen haen uwch sy'n rhoi trosolwg strategol ac yn gosod materion megis lefel tai a chyflogaeth. Mae'r Cynllun Adnau yn nodi'r dyraniadau i gwrdd â'r Strategaeth a Ffefrir.

Holodd y Cynghorydd Dix a fyddai'r ymarfer casglu tystiolaeth yn nodi'n glir pam y gwnaed penderfyniadau, a pham y gwrthodwyd opsiynau eraill. Eglurwyd y bydd y Papurau Cefndir yn nodi'r rhesymeg dros wneud penderfyniadau.

Eglurodd Rhian Kyte y gallai unrhyw benderfyniadau fod yn destun Adolygiad Barnwrol a bod angen i'r Grŵp Ffocws fod yn glir pam fod rhai penderfyniadau wedi'u gwneud. Bydd rhai penderfyniadau yn amhoblogaidd, ond mae angen i ni fod yn onest ynghylch pam y cawsant eu gwneud.

Cyflwynwyd cyfanswm o 107 o ddogfennau i'r Arolygiaeth Gynllunio ar gyfer Archwilio'r CDLl, sef dros 10,000 o dudalennau, ond dim ond crynodeb oedd hwn o'r holl wybodaeth oedd yn cefnogi'r Cynllun.

Mynegodd y Cynghorydd Mann bryderon ynghylch maint y wybodaeth ac a fyddai'r sail tystiolaeth yn caniatáu i bobl chwilio am eiriau allweddol, megis enwau aneddiadau. Eglurwyd nad oedd pob dogfen yn cael ei pharatoi gan CBSC. Fodd bynnag, byddwn yn darparu rhestr o'r dogfennau sail tystiolaeth ar sail pwnc a bydd swyddogion yn gallu helpu i ddod o hyd i gynigion penodol. Bydd y Grŵp Ffocws yn gallu gweld yr holl gynigion gan gynnwys pa safleoedd y cynigir eu cynnwys, a'r rhai nad ydynt yn cael eu hystyried yn addas. Bydd seminarau gydag aelodau ward hefyd yn cael eu cynnal i drafod cynigion, er ei bod yn bwysig ystyried y persbectif strategol.

5 Crynodeb o faterion o seminarau aelodau etholedig a chynghorwyr cymuned/tref

Awgrymodd Cartrefi Caerffili welliant arfaethedig i dudalen pedwar o nodiadau seminar yr Aelodau mewn perthynas â'r adran ar hyfywedd. Cynigir dileu "*ond gall rhaglen adeiladu tai CBSC helpu*" o'r adran ar hyfywedd yn y gogledd. Cytunwyd ar hyn gan y Grŵp Ffocws.

6 Unrhyw Fater Arall

Ni chodwyd unrhyw faterion eraill.

Cyfarfod Grŵp Ffocws y CDLl

22 Mehefin 2021, 10am

Presenoldeb
Cynghorydd Eluned Stenner - Aelod Cabinet dros Berfformiad Cwsmeriaid a Gwasanaethau Eiddo (Cadeirydd)
Cynghorydd Ross Whiting - Aelod Cabinet dros Ddysgu a Hamdden
Cynghorydd Shayne Cook - Aelod Cabinet dros Ofal Cymdeithasol
Cynghorydd Nigel George - Aelod Cabinet dros Wastraff, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Stryd
Cynghorydd Colin Gordon - Aelod Cabinet dros Wasanaethau Corfforaethol
Cynghorydd Roy Saralis - Cadeirydd y Pwyllgor Cynllunio
Cynghorydd Elizabeth Aldworth - Is-Gadeirydd y Pwyllgor Cynllunio
Cynghorydd John Ridgewell – Cadeirydd Pwyllgor Craffu Tai ac Adfywio
Cynghorydd Colin Mann - Arweinydd y Prif Grŵp Gwrthblaid
Cynghorydd Graham Simmonds - Aelod Enwebedig yn Cynrychioli'r Grŵp Annibynnol
Cynghorydd Nigel Dix - Aelod Enwebedig yn Cynrychioli'r Grŵp Annibynnol
Rhian Kyte - Pennaeth Adfywio a Chynllunio
Marcus Lloyd - Pennaeth Seilwaith
Rob Hartshorn - Pennaeth Gwarchod y Cyhoedd, Gwasanaethau Cymunedol a Hamdden
Sue Richards - Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg
Fiona Wilkins – Rheolwr Gwasanaethau Tai
Mark Noakes – Rheolwr Datblygu, Cartrefi Caerffili
Chris Boardman – Rheolwr Datblygu, Cartrefi Caerffili
Ryan Thomas - Rheolwr Gwasanaethau Cynllunio
Dave Lucas - Arweinydd Tîm Cynllunio Strategol
Victoria Morgan - Prif Gynllunydd
Lisa James – Prif Gynllunydd
Ian Mullis – Cynlluniwr

Ymddiheuriadau
Cynghorydd Philippa Marsden – Arweinydd
Cynghorydd Andrew Whitcombe - Aelod Cabinet dros Gynaliadwyedd, Cynllunio a Fflyd
Cynghorydd Lisa Phipps - Aelod Cabinet dros Dai

Cynghorydd John Taylor - Aelod Enwebedig o'r Prif Grŵp Gwrthblaid
Mark Williams - Pennaeth Gwasanaethau Eiddo Dros Dro
Rob Tranter - Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Swyddog Monitro
Steve Harris - Pennaeth Cyllid Corfforaethol a Swyddog Adran 151
Lynne Donovan - Pennaeth Gwasanaethau Pobl
Gareth Jenkins - Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Plant
Keri Cole - Prif Swyddog Addysg
Liz Lucas - Pennaeth Gwasanaethau Cwsmeriaid a Digidol
Kath Peters – Rheolwr Polisi Corfforaethol

1 Croeso a Chyflwyniadau

Cyflwynodd y swyddogion a'r aelodau eu hunain. Eglurwyd y byddai'r Cynghorydd Stenner yn cadeirio'r cyfarfod hwn o Grŵp Ffocws y CDLl gan fod y Cynghorydd Whitcombe ar wyliau.

2 Munudau

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Mawrth 2021 .

3 Diwygiadau i Gylch Gorchwyl Grŵp Ffocws y CDLl

Penodi Is-Gadeirydd

Eglurwyd nad oedd y cylch gorchwyl ar hyn o bryd yn cynnwys swydd is-gadeirydd, a allai o bosibl achosi problemau mewn amgylchiadau lle nad oedd y cadeirydd ar gael, megis yn y cyfarfod heddiw. Enwebwyd y Cynghorydd Stenner yn Is-Gadeirydd a chafodd ei ethol yn briodol.

Diweddariadau i bortffolio Aelod Cabinet

Roedd diwygiad ffeithiol i'r cylch gorchwyl i adlewyrchu newid mewn teitlau aelodau cabinet yn dilyn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol ym mis Mai 2021. Cytunodd y Grŵp i'r diwygiadau hyn.

Diwygiad i baragraff 8.2

Eglurwyd y byddai angen i'r papurau ar gyfer y Grŵp Ffocws gael eu hystyried mewn sesiwn friffio'r Tîm Rheoli Corfforaethol cyn y cyfarfod, a allai olygu na fyddai'n bosibl eu cylchredeg saith diwrnod llawn ynghynt. Cynigiwyd felly y dylid diwygio'r cylch gorchwyl i ddatgan bod y dogfennau'n cael eu hanfon ar ôl Briff y Tîm Rheoli Corfforaethol. Bydd swyddogion yn ymdrechu i gylchredeg y ddogfennaeth cyn gynted â phosibl ar ôl hyn. Cytunodd y Grŵp i'r gwelliant hwn.

4 Crynodeb o faterion o seminarau aelodau etholedig a chynghorwyr cymuned/tref, digwyddiadau rhanddeiliaid a Fforwm leuenctid

Rhoddodd Dave Lucas gyflwyniad yn amlinellu'r materion allweddol a godwyd yn y digwyddiadau rhanddeiliaid.

5 Gweledigaeth a Nodau Arfaethedig

Amlinellodd Dave Lucas y Weledigaeth ddrafft ar gyfer yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd. Eglurodd ei fod yn deillio o'r Gweledigaethau yn y CDLl mabwysiedig a'r CDLl Newydd a dynnwyd yn ôl, yn ogystal â pholisi cynllunio gan gynnwys Cymru'r Dyfodol, a'r Ddeddf Llesiant.

Eglurodd y Cynghorydd Aldworth pwy oedd yn gyfrifol am ddarparu seilwaith ffyrdd ar gyfer datblygiadau newydd a thynnodd sylw at y ffaith y dylid ystyried hyn o'r cychwyn cyntaf.

Cododd y Cynghorydd Simmonds bryderon ynghylch y dystiolaeth ddemograffig ar gyfer y CDLl Newydd a dynnwyd yn ôl. Dywedodd Dave Lucas y gallai ddarparu copi o'r papur cefndir i'r Cynghorydd Simmonds, ac y byddai'r gyfres nesaf o seminarau a drefnwyd ar gyfer mis Medi yn trafod lefel y twf.

Cododd y Cynghorydd Simmonds bryderon hefyd am gynaliadwyedd a datblygiad safleoedd maes glas. Roedd o'r farn y dylid defnyddio safleoedd tir llwyd yn lle hynny. Eglurwyd i'r grŵp, o safbwynt cynllunio Llywodraeth Cymru, bod cynaliadwyedd yn golygu bod 4 piler â'r un pwysiad y mae angen eu cydbwyso, yn hytrach nag ystyried materion amgylcheddol yn unig. Eglurwyd hefyd y gallai fod gan safleoedd tir llwyd eu hunain werth ecolegol ac ni ddylid ei ystyried yn ddadl tir llwyd yn erbyn tir glas yn unig, ond yn asesiad o ba safleoedd sydd â'r gwerth mwyaf yn gyffredinol, a pha rai sydd angen eu diogelu.

Holodd y Cynghorydd Mann a oedd unrhyw gynigion penodol i fynd i'r afael â'r weledigaeth o ganol trefi bywiog. Eglurwyd y byddai'r fframwaith polisi ar gyfer canol trefi yn cael ei ddatblygu wrth i'r cynllun fynd rhagddo. Y dull hanesyddol fu amddiffyn canol trefi ar gyfer manwerthu, ond mae angen dull gwahanol arnom. Nodwyd ardrethi busnes fel mater hefyd.

Codwyd cwestiynau hefyd gan y Cynghorydd Mann ynghylch y diffiniad o dai fforddiadwy a llwybrau teithio llesol. Eglurodd Marcus Lloyd statws y llwybr teithio llesol rhwng Nelson ac Ystrad Mynach a dywedodd fod ymgynghoriad cyfredol ar deithio llesol y gall Aelodau ymgysylltu ag ef.

Holodd y Cynghorydd Whiting pam mai dim ond 40 o aelodau oedd wedi mynychu'r seminarau a holodd beth ellid ei wneud i gynyddu presenoldeb. Tynnodd Dave Lucas sylw at y ffaith bod pob aelod wedi cael y cyfle i fynychu un o 4 sesiwn oedd ar gael iddynt, ond y byddai'n anodd dod o hyd i ddyddiadau addas ar gyfer rhagor o sesiynau.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Whiting hefyd at y posibilrwydd o wrthdaro rhwng y nod o ymgorffori seilwaith glas a gwyrdd mewn cynlluniau a'r angen i gynyddu tai, ac yn arbennig, tai fforddiadwy. Amlygwyd gan Rhian Kyte y bydd y drefn SAB newydd yn rhoi mwy o ddannedd i'r Cyngor wrth gyflawni hyn, ond cydnabyddir y bydd hyn yn golygu gostyngiad mewn dwyseddau, a fydd yn effeithio ar hyfywedd.

Amlygodd Sue Richards nad oedd y Weledigaeth yn cynnwys cyfeiriad at addysg na chydraddoldeb. Awgrymwyd y dylai'r Weledigaeth gyfeirio at hwyluso seilwaith addysg rhagorol.

Holodd y Cynghorydd Ridgewell am rôl creu lleoedd yn y broses, a rhoddodd Ryan Thomas esboniad o'r hyn y mae creu lleoedd yn ei olygu. Dywedodd fod rhai Awdurdodau Lleol wedi ymrwymo i Siarter Creu Lleoedd, gan amlygu pwysigrwydd dull cyfannol, gan fod creu lleoedd yn ehangach na chynllunio yn unig.

Roedd y Cynghorydd Ridgewell hefyd yn cefnogi'r farn bod y mantra tir glas/tir llwyd yn or-syml a bod safleoedd tir llwyd yn aml yn bwysig o ran ecoleg.

Gofynnodd y Cynghorydd Dix sut y bydd y CDLl yn mynd i'r afael â'r argyfwng newid hinsawdd. Mynegodd bryderon hefyd ynghylch nifer y caniatâd cynllunio a roddwyd ond na chafodd eu gweithredu, ac a oedd unrhyw beth y gellid ei wneud i fynd i'r afael â hyn. Eglurodd Dave Lucas ei bod yn anodd mynd i'r afael â hyn, gan y gall unrhyw un gyflwyno cais cynllunio, hyd yn oed os nad ydynt yn bwriadu ei adeiladu, a rhaid penderfynu arno yn unol â pholisïau.

Codwyd pryder pellach ynghylch safleoedd tir llwyd yn cael eu cynnwys yn y cynllun nad ydynt wedi symud ymlaen. Eglurwyd y bydd mwy o ffocws ar y gallu i gyflawni, felly ni ddylid dyrannu safleoedd na ellir dangos eu bod yn rhai y gellir eu cyflawni. Gellir adnabod safleoedd o'r fath yn y cynllun fel safleoedd dymunol, ond ni ellir eu cynnwys yn y ffigyrau tai. Gall enghreifftiau o hyn gynnwys Glofa Waterloo a Bedwas.

Cododd y Cynghorydd Cook y mater o gapasiti meddygfeydd teulu ac a yw'r adran gynllunio wedi bod yn cysylltu â'r Bwrdd Iechyd ar eu cynnig ar gyfer hybiau llesiant. Cadarnhawyd bod deialog weithredol yn digwydd gyda'r Bwrdd Iechyd ar fater y CDLl.

Gofynnodd y Cynghorydd Simmonds sut y bydd polisi cynllunio yn helpu i gyflawni carbon niwtral ac a allai'r Cyngor benderfynu pa systemau gwresogi a ddefnyddir mewn datblygiadau. Cadarnhawyd bod Dyfodol Cymru yn cefnogi hyn, ac y byddai newidiadau i reoliadau adeiladu yn y dyfodol yn cynorthwyo hyn. Mae Caerffili yn faes blaenoriaeth ar gyfer rhwydweithiau gwresogi yng Nghymru'r Dyfodol, ac mae hyn yn rhywbeth y bwriedir edrych arno'n fanylach.

Holodd y Cynghorydd Mann ynghylch safonau parcio ar ddatblygiadau, gan fod lefelau is o ofynion parcio mewn datblygiadau newydd yn gwaethygu problemau parcio presennol yn ei ward.

Cafodd y grŵp gyfle i wneud unrhyw sylwadau oedd ganddynt ar y nodau drafft. Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau, ond cadarnhaodd Dave Lucas y gallai aelodau'r grŵp e-bostio unrhyw sylwadau ato pe dymunent.

Cyfarfod Grŵp Ffocws y CDLl

11eg Hydref, 2021, 10yb

Presenoldeb
Cynghorydd Andrew Whitcombe - Aelod Cabinet dros Gynaliadwyedd, Cynllunio a Fflyd
Cynghorydd Philippa Marsden – Arweinydd
Cynghorydd Jamie Pritchard – Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet dros Seilwaith ac Eiddo
Cynghorydd Lisa Phipps - Aelod Cabinet dros Dai
Cynghorydd Ross Whiting - Aelod Cabinet dros Ddysgu a Hamdden
Cynghorydd Shayne Cook - Aelod Cabinet dros Ofal Cymdeithasol
Cynghorydd Nigel George - Aelod Cabinet dros Wastraff, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Stryd
Cynghorydd Colin Gordon - Aelod Cabinet dros Wasanaethau Corfforaethol
Cynghorydd Roy Saralis - Cadeirydd y Pwyllgor Cynllunio
Cynghorydd Elizabeth Aldworth - Is-Gadeirydd y Pwyllgor Cynllunio
Cynghorydd John Ridgewell – Cadeirydd Pwyllgor Craffu Tai ac Adfywio
Cynghorydd Colin Mann - Arweinydd y Prif Grŵp Gwrthblaid
Cynghorydd Nigel Dix - Aelod Enwebedig yn Cynrychioli'r Grŵp Annibynnol
Cynghorydd John Taylor - Aelod Enwebedig o'r Prif Grŵp Gwrthblaid
Rhian Kyte - Pennaeth Adfywio a Chynllunio
Marcus Lloyd - Pennaeth Seilwaith
Rob Hartshorn - Pennaeth Gwarchod y Cyhoedd, Gwasanaethau Cymunedol a Hamdden
Sue Richards - Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg
Gareth Jenkins - Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Plant
Keri Cole - Prif Swyddog Addysg
Liz Lucas - Pennaeth Gwasanaethau Cwsmeriaid a Digidol
Ryan Thomas - Rheolwr Gwasanaethau Cynllunio

Dave Lucas - Arweinydd Tîm Cynllunio Strategol
Victoria Morgan - Prif Gynllunydd
Lisa James – Prif Gynllunydd
Ian Mullis – Cynlluniwr
Ben Jones – Cynllunydd Cynorthwyol

Ymddiheuriadau
Cynghorydd Eluned Stenner - Aelod Cabinet dros Berfformiad Cwsmeriaid a Gwasanaethau Eiddo (Is-Gadeirydd)
Mark Williams - Pennaeth Gwasanaethau Eiddo Dros Dro
Rob Tranter - Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Swyddog Monitro
Steve Harris - Pennaeth Cyllid Corfforaethol a Swyddog Adran 151
Lynne Donovan - Pennaeth Gwasanaethau Pobl
Jane Roberts-Waite – Rheolwr Cydlynu Strategol

1 Croeso a Chyflwyniadau

2 Nodiadau y cyfarfod blaenorol

Cytunwyd ar nodiadau'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Mehefin 2021

3 Diwygiadau i Gylch Gorchwyl Grŵp Ffocws y CDLl

Roedd diwygiad ffeithiol i'r cylch gorchwyl er mwyn adlewyrchu newid mewn teitlau aelodau cabinet. Gofynnwyd am godi dwylo, a phleidleisiodd yr aelodau i gytuno ar y gwelliannau hyn.

4 Crynodeb o'r trafodaethau a'r canlyniadau o'r Seminarau Lefelau Twf

Rhoddodd Victoria Morgan gyflwyniad yn amlinellu pwy oedd wedi bod yn rhan o'r gyfres seminarau a'r hyn yr oedd y seminarau'n ei gwmpasu:

- Cyd-destun polisi – Cymru'r Dyfodol a PRC
- Ystyriaethau ar gyfer pennu gofynion tai
- Pwyntiau cadarnhaol a negyddol twf
- Tueddiadau demograffig
- Cyfraddau adeiladu tai yn y gorffennol a chyflenwad presennol
- Senarios poblogaeth a thai

Tueddiadau Demograffig

Cynghorydd Mike Adams: Cynnydd ym maint cyfartalog aelwydydd, (19 – 29), yn aros yng nghartref rhieni, mae ganddynt geir ond ni allant fforddio eu cartref eu hunain. Materion priffyrdd oherwydd hyn. Mae fforddiadwyedd yn broblem. Mae angen mewnfudo i ddenu pobl i Gaerffili fel y gallwn ddarparu ar gyfer pobl hŷn na fyddant yn symud allan o'r fwrdeistref.

Cynghorydd Colin Mann: Diffyg tai fforddiadwy, mae pobl ifanc yn byw gartref heb unman arall i fynd oherwydd materion fforddiadwyedd. Mae mewnfudo wedi codi ers i'r tollau ar Bont Hafren gael eu dileu. Sut mae hyn yn effeithio ar ein heconomi?

Cynghorydd John Ridgewell: Beth mae cyfartaledd aelwydydd yn ei olygu mewn gwirionedd? A yw'n arwyddocaol neu'n ymylol? Pan fyddwn yn darparu tai fforddiadwy, sut rydym yn sicrhau eu bod yn mynd at breswylwyr yn hytrach na'r rhai sy'n dod o ardaloedd yn Lloegr a bwrdeistrefi eraill.

Cynghorydd Ross Whiting: Grŵpiau oedran iau a meintiau aelwydydd, a ydym hefyd yn gweld mwy o bobl oedrannus sydd â chartrefi teulu maint llawn yn symud yn ôl i gartrefi teuluol lle na allant fforddio neu nad oes angen gofal neu gymorth ychwanegol arnynt.

Cynghorydd John Taylor: Perygl gyda'r hyn y cyfeirir ato hefyd fel tai fforddiadwy, mewnfudiad a fyddai'n prisio preswylwyr o dai preifat pris is. Byddai hyn yn effeithio ar bobl ifanc.

Cynghorydd John Ridgewell: Ceir syniad y byddai adeiladu mwy o dai yn gostwng pris eiddo cyffredinol? Sut fyddai hyn yn wir?

Cynghorydd Andrew Whitcombe: Gallai mewnfudo ennyn diddordeb datblygwyr mewn ardaloedd o'r fwrdeistref fel y gogledd nad ydynt wedi cael eu ffafrio yn y gorffennol.

Cynghorydd Nigel Dix: Mae defnydd tir ar gyfer tai yn bwysig, mae gennym ddiffyg mannau gwyrdd ac ardaloedd gwyllt. Mae tir fferm hefyd yn bwysig ar gyfer materion ffermio o ganlyniad i Brexit. A yw'n achos o dai ar bob cyfrif? Neu a oes fframwaith cynaliadwy ar gyfer cyflawni datblygiad.

Cynghorydd Mike Adams: Cyfyngiadau cyflymder ar ffyrdd Blaenau'r Cymoedd, a manteision ac anfanteision hyn, rhaid eu cydbwyso'n ofalus iawn. Mae cysylltedd yn bwysig.

Cyfraddau Adeiladu Tai

Cynghorydd Nigel Dix: Mae angen edrych ar bob safle yn gyfartal gyda'r un gwerth, mae angen datblygiadau bach yn hytrach na safleoedd mawr sy'n cymryd blynyddoedd i ddwyn ffrwyth.

Cynghorydd Colin Mann: Pe bai modd llenwi pob eiddo gwag yna byddai hyn yn darparu llety sylweddol, dim angen datblygiad mwy i raddau os gellir mynd i'r afael â hyn. Mae angen defnyddio fflatiau a siopau gwag yng nghanol trefi fel llety.

Cynghorydd Lisa Phipps: Gobeithir y bydd tîm cartrefi gwag newydd yn cael effaith fawr ar fynd i'r afael â'r mater hwn yn y fwrdeistref sirol.

Amcanestyniadau Poblogaeth ac Aelwydydd

Cynghorydd John Ridgewell – A allai'r duedd ar gyfer meintiau aelwydydd cyfartalog newid yn gyflym? Os felly, mae angen hyblygrwydd o ran nifer y tai a ddatblygir.

Y Cynghorydd Nigel Dix: Bydd cyflwyno awtomeiddio i'r gweithle, efallai y bydd angen llai o weithlu, angen gweithwyr medrus iawn i wasanaethu peiriannau.

Cynghorydd Mike Adams: Disgwyliad y bydd y boblogaeth hŷn yn cynyddu, yr angen i insiwleiddio cartrefi a chael defnyddiau y gellir eu haddasu. Beth ydym yn edrych arno i sicrhau bod pobl yn gallu aros yn eu cartrefi'n hirach?

5 Ystyried yr Argymhelliad mewn perthynas â'r lefel twf a ffefrir i danategu'r Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd

Eglurwyd y pedwar senario ar y rhestr fer, ynghyd â chanlyniadau'r pleidleisiau yn y seminarau blaenorol. Gwnaed y sylwadau canlynol:

Cynghorydd John Taylor: Wedi gwrthod yn flaenorol i ddatgan dewis. Roedd y CDLl presennol yn uchelgeisiol ond yn gyraeddadwy, ond bu newid mewn amgylchiadau. A oes mecanwaith i osod targed rhwng I a J?

Cynghorydd Andrew Whitcombe; Cymeradwywyd yr argymhellion gan fod angen symud ymlaen gyda ffyniant.

Cynghorydd Mike Adams: Effeithir ar uchelgeisiau y CDLl mabwysiedig gan ddigwyddiadau y tu hwnt i'n rheolaeth. Angen bod yn uchelgeisiol a chynllunio ar gyfer cynnydd yn nifer y swyddi a'r boblogaeth oed gweithio.

Rhian Kyte: Mae'r CDLl mabwysiedig yn cynnwys ffigwr hyblyg mewn perthynas â'r isafswm a'r hyn a ganiateir. Mae'r cynsail hwn eisoes wedi'i osod.

Gofynnwyd i'r aelodau bleidleisio ar yr argymhellion a ganlyn

1 Bod Amcanestyniad J, Amcanestyniad Twf Poblogaeth Oed Gweithio PRC, yn cael ei ddefnyddio fel yr amcanestyniad sylfaenol ar gyfer y CDLl, a

2 Bod Amcanestyniad J yn cael ei ddefnyddio i lywio'r strategaeth sy'n datblygu ar gyfer y CDLl hyd at Gam y Strategaeth a Ffefrir ym mhroses y CDLl.

Pleidleisiodd yr aelodau yn unfrydol dros yr argymhellion. Dywedodd y Cynghorydd Taylor ei fod yn pleidleisio dros yr argymhelliad ond roedd ganddo amheuon yn ei gylch.

6 UFA

Eglurodd Dave Lucas gamau nesaf y broses o baratoi'r cynllun.

Cyfarfod Grŵp Ffocws y CDLl

14 Mawrth 2022

Presenoldeb
Cynghorydd Andrew Whitcombe - Aelod Cabinet dros Gynaliadwyedd, Cynllunio a Fflyd
Cynghorydd Eluned Stenner - Aelod Cabinet dros Berfformiad, Economi a Menter (Is-Gadeirydd)
Cynghorydd Jamie Pritchard – Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet dros Seilwaith ac Eiddo
Cynghorydd Ross Whiting - Aelod Cabinet dros Ddysgu a Hamdden
Cynghorydd Shayne Cook - Aelod Cabinet dros Ofal Cymdeithasol a Thai
Cynghorydd Colin Gordon - Aelod Cabinet dros Wasanaethau Corfforaethol
Cynghorydd Roy Saralis - Cadeirydd y Pwyllgor Cynllunio
Cynghorydd Elizabeth Aldworth - Is-Gadeirydd y Pwyllgor Cynllunio
Cynghorydd John Ridgewell – Cadeirydd y Pwyllgor Craffu Tai ac Adfywio
Cynghorydd Mike Adams – Is-Gadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Tai ac Adfywio
Cynghorydd Colin Mann - Arweinydd y Prif Grŵp Gwrthblaid
Cynghorydd Nigel Dix - Aelod Enwebedig yn Cynrychioli'r Grŵp Annibynnol
Cynghorydd John Taylor - Aelod Enwebedig o'r Prif Grŵp Gwrthblaid
Rhian Kyte - Pennaeth Adfywio a Chynllunio
Rob Hartshorn - Pennaeth Gwarchod y Cyhoedd, Gwasanaethau Cymunedol a Hamdden
Gareth Jenkins - Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Plant
Keri Cole - Prif Swyddog Addysg
Liz Lucas - Pennaeth Gwasanaethau Cwsmeriaid a Digidol
Andrea West – Rheolwr Ysgolion yr 21ain Ganrif, Derbyniadau a Gwaharddiadau
Jane Roberts-Waite – Rheolwr Cydlynu Strategol
Chris Boardman – Rheolwr Datblygu
Ryan Thomas - Rheolwr Gwasanaethau Cynllunio
Dave Lucas - Arweinydd Tîm Cynllunio Strategol
Victoria Morgan - Prif Gynllunydd

Lisa James – Prif Gynllunydd
Ian Mullis – Cynlluniwr
Ben Jones – Cynllunydd Cynorthwyol

Ymddiheuriadau

Cynghorydd Philippa Marsden – Arweinydd
Cynghorydd Nigel George - Aelod Cabinet dros Wastraff, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Stryd
Marcus Lloyd - Pennaeth Seilwaith
Sue Richards - Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg
Mark Williams - Pennaeth Gwasanaethau Eiddo Dros Dro
Nick Taylor-Williams – Pennaeth Tai
Kath Peters – Rheolwr Polisi Corfforaethol
Fiona Wilkins – Rheolwr Gwasanaethau Tai

1 Croeso a Chyflwyniadau

2 Ymddiheuriadau

Rhestrir ymddiheuriadau uchod.

3 Nodiadau y cyfarfod blaenorol

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 11 Hydref 2021

4 Diweddariad i Gylch Gorchwyl Grŵp Ffocws y CDLl

Eglurodd Dave Lucas (DL) fod rhai mân newidiadau wedi bod i bortffolios yr Aelodau Cabinet ers y cyfarfod diwethaf. Fodd bynnag, ni chynigiwyd cyhoeddi cylch gorchwyl llawn wedi'i ddiweddaru i adlewyrchu hyn ar hyn o bryd gan fod aelodaeth Grŵp Ffocws y CDLl yn debygol o newid yn dilyn yr etholiadau Llywodraeth Leol ym mis Mai. Bydd cylch gorchwyl wedi'i ddiweddaru yn adlewyrchu newidiadau aelodaeth yn cael ei adrodd i Gyfarfod nesaf y Grŵp Ffocws.

5 Crynodeb o opsiynau'r Strategaeth Amgen ac allbynnau'r gyfres seminarau

Crynhodd DL y papur a oedd wedi'i ddosbarthu i Aelodau Grŵp Ffocws y CDLl, gan egluro bod chwe opsiwn strategaeth wedi'u hystyried. Yn dilyn trafodaethau ar fanteision ac anfanteision pob un o'r opsiynau gydag ystod o randdeiliaid trwy gyfres o seminarau, gofynnwyd i gyfranogwyr fynegi eu barn trwy arolwg dienw ar ba opsiwn neu opsiynau oedd orau ganddynt. Roedd gan y cyfranogwyr y gallu i ddewis opsiwn hybrid yn cynnwys cydrannau o strategaethau lluosog os dyna oedd eu dewis. Hefyd casglwyd barn cyfranogwyr ar ba elfennau strategaeth ddylai fod yn rhan o'r Strategaeth a Ffefrir.

Eglurwyd bod mwyafrif y cyfranogwyr o blaid opsiwn strategaeth hybrid sy'n cwmpasu elfennau o'r opsiwn a arweinir gan y Safle Strategaeth Allweddol, yr Opsiwn Ffocws Buddsoddiad Metro a'r Opsiwn Ffocws ar Ganol y Dref. Nododd y cyfranogwyr nifer o gydrannau yr hoffent eu gweld yn cael eu cynnwys mewn Strategaeth a Ffefrir.

Sylwadau ar opsiynau'r Strategaeth Amgen

Cynghorydd Dix – Beth mae'r opsiwn hybrid yn ei gynnwys? Eglurodd DL elfennau allweddol yr opsiwn hybrid.

Cynghorydd Ridgewell – A oes angen i ni gael cydbwysedd rhwng prif elfennau'r strategaeth a'r adnoddau sydd ar gael i'w chyflawni? A fydd elfennau o'r strategaeth yn cael eu pwysoli mewn unrhyw ffordd? Esboniodd DL fod yna elfennau strategaeth a oedd yn gyffredin i bob un o'r opsiynau strategaeth a byddai angen i ddewis safle ystyried ystod o faterion.

Cynghorydd Dix – Sut bydd y strategaeth hybrid yn effeithio ar adfywio Blaenau'r Cymoedd? A yw'r strategaeth yn ystyried safleoedd sydd â chaniatâd ond heb eu gweithredu eto? Eglurodd DL mai'r bwriad oedd adnabod safleoedd dyheadol ym Mlaenau'r Cymoedd, ond na fyddai'r rhain yn ffurfio rhan o'r ffigyrau tai. Eglurwyd hefyd fod y cyflenwad tir presennol yn cynnwys safleoedd gyda chaniatâd cynllunio, lle mae'n debygol y bydd y mathau hyn o ganiatâd cynllunio yn cael eu darparu.

Cynghorydd Ridgewell – A oes angen i'r strategaeth ystyried effaith weledol datblygiad yn ogystal â chynefin? Mae pryder y bydd datblygu mewn ardaloedd sy'n bwysig yn weledol yn effeithio ar ddyheadau'r Fwrdeistref Sirol o ran hamdden a thwristiaeth. Eglurodd DL y byddai asesiad seilwaith gwyrdd yn rhan o'r sail tystiolaeth ar gyfer y cynllun ac y byddai hyn yn llywio'r strategaeth.

Cynghorydd Taylor – Ai'r safle strategol yw'r un a gafodd ei feirniadu'n flaenorol gan LIC, oherwydd diffyg tystiolaeth hyfywedd? Eglurodd DL fod safle strategol fel Maesycwmer wedi'i gynnwys yn y CDLl Newydd a dynnwyd yn ôl, a mynegodd LIC bryderon ynghylch y gallu i'w gyflawni gan nad oedd y dystiolaeth i'w gefnogi ar gael yn y cam Adneuo. Mae cynigwyr y safle yn ymwybodol bod angen gwneud gwaith pellach i ddangos y gellir ei gyflawni ymlaen llaw y tro hwn.

6 Ystyried yr Argymhelliad ar gyfer y Strategaeth a Ffefrir

Gofynnwyd i'r Aelodau bleidleisio ar yr argymhelliad a ganlyn:

Bod y Strategaeth a Ffefrir a ddefnyddir fel sail i'r CDLl yn strategaeth hybrid yn seiliedig ar elfennau o Opsiwn 3: Safle Strategol, Opsiwn 4: Ffocws ar y Metro ac Opsiwn 5: Ffocws ar Ganol y Dref.

Pleidleisiodd yr aelodau yn unfrydol dros yr argymhellion.

7 UFA

Eglurodd Dave Lucas gamau nesaf y broses o baratoi'r cynllun.

Appendix 3: Taflen a anfonwyd i bob cartref

Cymryd Rhan

Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd Bwrdeistref Sirol Caerffili hyd at 2035.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili wedi dechrau'r gwaith ar yr Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn arwain pob datblygiad newydd yn y Fwrdeistref Sirol hyd at 2035.

Cytundeb Cyflawni Drafft - Ymgynghoriad Cyhoeddus

25 Ionawr i 29 Mawrth 2021

Dyma'r cam cyntaf ym mhroses y Cynllun Datblygu Lleol, a hoffem gael eich barn.

Mae'r Cytundeb Cyflawni yn cynnwys:

- Amserlen a chyfleoedd i gymryd rhan
- Cynllun Cynnwys Cymunedau sy'n egluro sut i gymryd rhan

Y dyddiad cau ar gyfer sylwadau yw 29 Mawrth 2021.

Galwad Gychwynnol am Safleoedd Ymgeisiol

25 Ionawr i 31 Awst 2021

Rydyn ni'n gwahodd perchnogion tir a datblygwyr i gyflwyno safleoedd ymgeisiol i'w hystyried ar gyfer eu cynnwys fel dyraniad yn y Cynllun Datblygu Lleol.

Mae croeso i hyrwyddwyr safleoedd gyflwyno safleoedd ar gyfer yr amrywiaeth o ddefnyddiau y mae'r Cynllun yn darparu ar eu cyfer.

Bydd angen cyflwyno safleoedd i'r Cyngor erbyn 31 Awst 2021.

Mae rhagor o wybodaeth a manylion am y Cynllun Datblygu Lleol, y Cytundeb Cyflawni a'r Alwad am Safleoedd Ymgeisiol ar gael yn: **www.caerffili.gov.uk/CDLl/CDLl2**

Fel arall, mae croeso i chi gysylltu â'r tîm:
E-bost: **CynllunDatblyguLleol@caerffili.gov.uk**
Ffôn: **01443 866777**